Diari de les idees 79

After the special issue focused on the first year of war in Ukraine, the *Diari de les Idees* magazine takes back its analysis of the most relevant issues on the international scenario. We focus on the strategic changes in Japan's and Germany's defence policies as a consequence of the Russian invasion; Russia's positioning in the Sahel as one of the key elements to pressuring the West; the need for Europe to design a new strategy for its North-South axis; the new agreement between the UK and the EU in attempt to fix the problem caused by Brexit in the Northern Ireland Protocol; the effectiveness and convenience of the application of economic sanctions to maintain geopolitical balances; the use of hydrogen as the future response to climate emergency: and the impact of AI in urban environments to predict demand for certain services, anticipate problems, and improve decision-making.

In *Slate*, Frédéric Pennel points out that the rise in geopolitical dangers is braking the taboo on the war that has existed for almost 80 years in the German and Japanese communities. After the Second World War, both countries were demilitarised, rebuilt, and focused on economy and trade. This was a success, as Germany turned into the European driving force and Japan stood out in economic performance and modern technology, and was a role model for all of Asia. However, as a result of the Cold War, both demilitarised countries had to think about re-establishing their military. The Korean War exposed Japan

to the communist advancement and in 1954 Washington encouraged Japan to found the Self-Defence Forces, and not an army, as this would have been unconstitutional and unpopular. Germany went in the same direction, with a major difference: the army with which the FRG was equipped was a real army. The Cold War had placed the country in a strategic position, and the U.S. encouraged its rearmament, At this time, the Russian invasion of Ukraine has awakened Germany from its pacifist dream and has made way for what Olaf Scholz summarised as Z*eitenwende:* the change of era that implies a massive rearmament. The breakup has been more radical in Japan despite the fact that pacifism is deeply rooted. Thus, in solidarity with the Western camp, the Japanese have sent body armour and medical equipment to Ukraine. The shock wave of this conflict has also sensitise the Japanese population living near the geopolitical delicate areas such as North Korea, the Senkaku archipelago, where Japan has to face Chinese expansionism claiming sovereignty and Taiwan.

Enric Juliana points out in *La Vanguardia* that Russia has obtained Mali's favourable vote at the General Assembly of the United Nations and warns that Putin's regime has conquered one of the largest countries in the Sahel. In fact, Mali is twice the size of Ukraine and has 22 million inhabitants, in the southern region, between the Niger and Senegal rivers. A very arid country in the north, with hidden treasures such as gold mines. Everyone has known this since Wagner's merchants took the place of French soldiers, and the UN vote has just confirmed it. The Bamako junta as paid for the lendable services, without being able to abstain as it did last year. The next country to fall will be Burkina Faso, a smaller but proportionally more populated country to the south of Mali, now governed by a military junta that has just imposed the withdrawal of the French Special Forces. Everything indicates that Wagner will not take long to arrive there. In the meantime, France has withdrawn to Niger, where it has vital interests such as the uranium deposits, essential for its nuclear power plants. The future of France's powerful nuclear plant (56 reactors and 14 under construction) depends on ensuring that the same thing does not happen in Niger as in Mali, Burkina Faso, and the Central African Republic. The French withdrawal has triggered the alarm among those in the European Union who do not exclusively think of the war in Ukraine, and Emmanuel Macron has just presented a reorganisation plan of the French presence in Africa. In this way, *Le Monde* editorial states that France must not abandon Africa, at a time in which both the great powers of the Cold War (Russia, U.S.) and new powerful participants such as China, India, the Emirates and Turkey are increasing their presence in this continent, which is crucial for the future of this world, in a context where anti-French sentiment is growing, fed by the colonial heritage, political atrocities, the demagogy of coup armies and Russian propaganda. In conclusion, Russia is trying to connect two fronts: Donbas and Sahel's. If Russia can threaten Europe from Africa, it will find easier to negotiate Ukraine's fate when the massacre and destruction become unbearable to everyone. It can do so by rationing control over jihadist groups and facilitating roads for mafias that traffic immigration. From the Sahel it can destabilise the entire Maghreb, where the state has already collapsed in Libya and is turning in dictatorship in Tunisia, where Algeria is rearming and Morocco is fortifying itself in the Sahara with Israeli drones.

As for the war in Ukraine, Wolfgang Münchau states in *The New Statesman* that ambiguity

has so far held Kyiv's allies together, but will divide them as the final stages of the conflict approach. Recently, there has been a shift in opinions in Western capitals. The agreed expectative in Washington, Berlin and London right now is that the war will continue for years, since neither side has the superiority in terms of soldiers and equipment to inflict a decisive defeat on the adversary. The main reason why Western expectations have changed has been the failure to agree on shared war goals. First, the main goal is the regime change. However, the fact of bringing Putin to the Hague-based Court would not be easy to achieve. Even the creation of a special war crimes tribunal would require a coup in Moscow and a new Russian government willing to extradite him. Second, an even more ambitious but less radical goal would be to expel Russia from all occupied Ukrainian territories, including Crimea. Third, a more limited goal would be a return to the borders of 23 February 2022. Finally, the West has red lines. The main one is that it does not want to have a direct conflict with Russia. The U.S., UK, and Germany do not want to send fighter aircrafts for this reason, as they need support crew who would have to operate from Ukrainian air bases; in this case, the West would take a step closer to direct military conflict with Russia. This being the case, Münchau claims that trench warfare will continue and that the Ukrainian counteroffensive will succeed, but only partially. The unity of a West affected by the attention deficit will be broken by the force of domestic politics in each state (for example, in 2024 there are presidential elections in the U.S.). Pressure will increase for a peace agreement that guarantees Ukraine's independence and the restitution of most, but not all, of its territories. Ukraine will not become a NATO member, and the EU will help rebuild Ukraine and offer it a partnership relationship without full membership. Putin will remain in power in Moscow. There will be no war crimes tribunal. Sanctions will be lifted, but then Russia and China will have formed a strategic economic and military alliance. Finally, Putin will go ahead with his next project, the annexation of Belarus.

A year after the war began, it is clear that if the coalition of Western allies is still very strong, it has failed to convince the rest of the world of the need to isolate Russia, and the world is more fragmented. Many countries see Russia's invasion as a European and American problem, and try to protect their own interests amid the economic and geopolitical unrest caused by the war. This scenario reminds us of neutral states during the Cold War, but now the world is more interconnected than before, and the scale and complexity of global communications, the economic links, and the security ties offer far more opportunities so West's rivals gain more strength. In a context where China, South-Africa, India and many countries of the global South keep abstaining from voting at the United Nations, Josh Holder analyses in *The New York Times* how Russia takes benefit from this fragmentation to avoid sanctions, as a handful of countries –with China and Turkey in the lead– have filled the void, increasing exports to Russia to a much higher level than before the war. In this way, even though Russia's economy has been damaged, is still strong enough to maintain the war effort. The International Monetary Fund predicted a few weeks ago that the Russian economy would grow by 0.3% this year, contrary to a previous estimate that forecasted a contraction of 2.3%. Second, as regards to the purchasing of weapons and components, the effort to take the military equipment from Russia has been less successful than expected, as it appears that North Korea has supplied Russia with a significant number of artillery shells and Iran has provide unmanned 'kamikaze' drones that have allowed to attack civilian infrastructure in Ukraine. In contrast, other countries,

including China, have continued to supply Russia with dual-use goods such as microchips that can be used in military equipment. Third, in Africa, Latin America, Asia and the Middle East, many governments with strong links to the United States and Europe do not see the war as a global threat. Instead, has positioned themselves as neutral spectators or arbiters. Hence, the reaction to the invasion was appeased in Asia, where more than a third of countries refused to condemn Russia in the initial UN vote. As for the Gulf countries, Dubai has turn into a hub for oligarchs and pro-Kremlin elites where Western sanctions cannot affect them, while Saudi Arabia considers that it must pursue its own interests, even if this causes friction in its relationship with the United States. Nearly half of African countries abstained or were absent in the voting to condemn Russia, which suggested a growing reluctance to accept the American narrative of a war between good and bad. In South Africa, where its ties with Russia go back to Soviet support for ending apartheid, its leaders have seen the war as an opportunity to fill trade gaps left by Europe and the United States. In Latin America, although most countries have voted to condemn Russia, the first cracks have begun to show. Colombia recently refused to supply weapons to Ukraine, and Brazilian President Luis Ignacio Lula de Silva declined to provide explicit support to Ukraine. Consequently, as we enter the second year of war, Russia's strategy is clear: to extend the conflict until Western unit breaks down. Putin bets that European countries worried about the impact of the war on their economies will stop supporting sanctions and the supply of weapons. Even the United States, with a presidential election next year, could get tired of the war and pressure Ukraine for some kind of negotiated agreement.

Fred Kaplan discuss in *Slate* that, even if it an Ukraine victory could be inevitable, both sides are in a standstill, and the war is likely to drag on, as each side has reasons to believe they can win, or at least that the other can lose. Putin hopes to exhaust Ukraine by throwing enough cannon fodder at its front lines and bombing its cities. Zelensky is confident that his troops and the population will hold out long enough for the next round of U.S. and NATO weapons to arrive: the more powerful tanks, combat vehicles, missiles, drones and air defence systems that could enable Ukraine to launch a counteroffensive that could turn the tide of the war. Kaplan therefore considers how the war might end and considers it most likely to end the way most wars in history have ended: through a diplomatic settlement. This is likely to shape in some way the fate of Crimea and the Donbas region, the disputed and annexed territories in Russia where this war began in 2014, with several possible scenarios: internationally supervised referendums in the affected regions; a great deal where Russia retains Crimea and Donbas but Ukraine joins NATO and the European Union; or a mixture of the previous, with Crimea and Donbas as demilitarised zones controlled by international peacekeepers. Right now all this is no more than speculation because there can be no diplomatic solution as long as both sides consider that they have more to gain by continuing fighting than by not negotiating. The most likely scenario is that in February 2024 will mark the second anniversary of this war.

On European matters, André Gattolin and Thibault Muzergues claim in *Le Grand Continent* that for four decades, Europe has relied on stability and predictability in its political strategy, but now this framework has broken down and it is necessary to consider how to provide itself with a political framework in the face of Russia's hybrid war. The authors believe that the key to this crisis lies in the Mediterranean, and Putin knows this. Based on

these assumptions, it is urgent to design a new strategy on the North-South European axis, thinking in a regional rather than a neighbourhood context. To allege Vladimir Putin's so-called unpredictability and irrationality, as we also do to justify our repeated past misjudgements, is more of a way out than an argument. One of the major flaws of this strategic compass is that at no point does it fail to question the geostrategic implications of trade policy, the Union's main source of power in relation to third countries. The myth of a localised conflict does not explain Moscow's growing involvement in the Middle East and Africa: otherwise, how could we explain all the pawns Russia has been placing in the Eastern Mediterranean, from Syria to Libya via Cyprus? This is because the diversity of Russia's narratives in Ukraine, Europe, the Middle East and Africa is the justification of a war against the West, supposedly the source of all ills in these regions of the world. This conflict with the collective West also allows for the rehabilitation of Islam (including political Islam) among Russia's leaders, to the point where it is now an important part of their crusade against the West. The recent approach in Iran for weapons deliveries is a good illustration of this investment. In order to carry out its strategy of suffocating Europe, Russia now intends to reinforce its military and political presence throughout the eastern Mediterranean, Africa and the Middle East, because it is the Gordian Knot of strategic flows, whether food, migration or energy, that impact on Europe. In this context, the weakness of Europe, a neighbour of the Mediterranean and geographically close to both the Middle East and Africa, raises questions. The authors claim that the problem lies in the fact that the European Neighbourhood Policy has essentially been articulated around a West-East axis, without worrying about the strategic profoundness of the EU's internal North-South axis. Because, if it is true that the EU has to face a direct threat from the East, it is also true that it is bordered by a particularly unstable South from which most of its raw material will come in the future and where its possible agricultural excesses could find an exit. All in all, the war in Ukraine shows the extent to which Europe needs a new foreign policy: first in a West-East direction that is not limited to its immediate vicinity but also reaches out to the whole of Eurasia, Turkey, part of the Middle East and to some extent Iran. At the same time, it also needs to develop a new strategy on its North-South axis, thinking of the Europe/Middle East/Africa region as a whole and not just as separate regions.

The 27th of February agreement sees Rishi Sunak turns the page on the chaotic history of Brexit and seems to break with Boris Johnson's strategy; the political project of which seemed to be reduced to a never-ending confrontation with the United Kingdom's twenty-seven neighbours. The content of the agreement focuses on Northern Ireland and aims to resolve the row between London and Brussels coming from the implementation, in this UK province, of the Brexit treaty signed at the end of 2019. In order to avoid the return of a barrier between the two parts of Ireland, the treaty kept Northern Ireland in the European single market of goods. As a result, goods transiting the Irish Sea are subjected to custom controls that obstruct trade and anger Northern Irish unionists who see any EU intervention as a threat to their membership in the UK. *Le Monde*'s editorial states that the new agreement should facilitate the passage of goods by exempting goods destined for Northern Ireland, and not the Republic of Ireland, an EU member. The text also foresees that the Northern Ireland Parliamentary Assembly can oppose changes to European rules that affect the province. However, the issue of the agreement goes far beyond the Irish

framework. It represents for Rishi Sunak a bold bet: to get out of the fight against the EU at a time when most Brits have become aware of the damaging consequences of Brexit and claim to regret the outcome of the 2016 referendum. Besides trying to ease the economic damages, the British prime minister is also seeking to free his country from a certain isolation. This reciprocal desire of London and the EU-27 to normalise their relationships, after a tempestuous divorce, is a positive development. Finally, *Le Monde* considers that the return of war to Europe and the geopolitical and climatic threats require the British and the EU to speak and act with a single voice, diplomatically, energetically and militarily.

Hamza Karčić warns in *Foreign Policy* that various pro-Russian actors threaten to derail Bosnia's future by preventing its accession into NATO. In early February, Russia's ambassador in Bosnia addressed a vague threat should the country decide to continue its accession to the North Atlantic Alliance. Since the end of the war in 1995, EU and NATO membership has been Bosnia's main strategic goal. The country's recent history, marked by internal secession and external interference from neighbours Serbia and Croatia in the 1990s, is a constant reminder of the need for a security umbrella. By sabotaging Bosnia's functioning, anti-NATO forces are working to ensure that the country remains fragile and does not qualify for full Alliance membership. Karčić claims that this sabotage is facilitated by the country's political system, one of the most complex in the world. Indeed, Bosnia –with a population of less than 3 million inhabitants– has multiple levels of government: the state level, entities, cantons, and municipalities. As a result of the complex power-sharing arrangement, there is a series of institutional vetoes integrated into it that make it difficult to make efficient decisions. In a country with a rapidly decreasing population, Bosnia has an extraordinarily high number of politicians: three co-presidents, 14 parliaments, more than 130 ministers, and at least 70 political parties. This system causes governments at different levels to take months to form, and around 10 of the country's major political parties are in power and, simultaneously, in opposition on different levels. This, together with politics and ethnic-based vetoes, prevents effective changes, and so since independence, Bosnia has faced institutional blockage, secessionism, unrestrained corruption and intrusion from other countries in what has turned out to be a decade and a half of extended instability. With two influential political parties advocating pro-Russian positions in the new coalition government at the state level, alarms are now ringing for Bosnian Muslims. The latest census conducted in 2013 found that Bosnian Muslims made up 50.1% of the population. While Bosnian Serbs and Croats have their related states in neighbouring Serbia and Croatia, this is not the case for Bosnians. They have no alternative homeland. For Bosnian Muslims, institution-building in the country and NATO membership are therefore crucial to ensure their security. On the other hand, the instability promoted by pro-Russian actors also has a reach beyond the country's borders, as a destabilisation of Bosnia could easily spread to NATO member states Croatia and Montenegro. However, the good news is that polls show that support for NATO membership is still very popular. A poll conducted by the *International Republican Institute* last year revealed that 69% of Bosnian Muslims and 77% of Bosnian Croats support NATO membership.

In the economic sphere, Marc Besson discusses in *The Conversation* the effectiveness of sanctions imposed on third parties by the so-called "international community" (which in fact is a little more than the United States and its allies). As Agathe Demarais points out in her

book *Backfire. How Sanctions Reshape the World Against U.S. Interests* (Columbia University Press, 2022) American policy-makers are trained to operate unilaterally to defend their national interests and warns that despite continued use of sanctions, the results of U.S. policies have often been counterproductive. Certainly, the unilateral and arbitrary use of sanctions has not only undermined the international position of the U.S., but has had unfortunate material consequences. Sanctions are designed to bring economic, financial and social pain to a country in order to change its behaviour. Theoretically, when successfully applied, they can result in non-violent conflict resolutions, stop human rights violations or any other action that does not please the sanctioning countries. Practically speaking, successes, such as the UN-ordered sanctions against Muammar Gaddafi's Libya in the 1990s, are rather rare. In most cases, sanctions do not work and can sometimes even backfire and harm U.S. self-interests. Demarais examines the use of so-called secondary sanctions: the threat of denying access to the American financial system and the use of the dollar if countries or companies contradict American interests. For instance, the French energy company Total abandoned major investments in Iran rather than risk being sanctioned by the U.S. This episode not only soured the United States' relationship with France and the European Union, but actually strengthened the influence of hardliners in Iran. In the current European context, Russia has effectively disarmed the threat of American sanctions, leaving Washington with little influence in negotiations with Moscow. Furthermore, the challenge from China must be taken into account, as the reality is that the American economic primacy has been eroding, especially because of the rise of China, which is not only rapidly becoming its main strategic competitor, but could soon overtake the U.S. as the world's biggest economy. In response, the eventual response of the US has been very different from the old system of sanctions applied to minor powers. 'Decoupling' has entered the political economy lexicon as a synthesis of policies designed to restrict China's access to American technology. Although key manufacturing centres are in Taiwan and South Korea, the U.S. remains a major actor in global microchip production, providing vital software and equipment for companies. Consequently, export controls limiting access to innovative technology are the key elements of the updated U.S. toolkit.

On the other hand, an article published in *Time News* reveals how Xi Jinping is working on a revolution in the foreign aid system in order to maintain and increase Chinese influence though the loan system. Since 1999, Chinese banks have been financing everything from the La Mecca metro (which costs 16.5 billon dollars) to the early works on Bandar, a new urban project in the Malaysian state of Johor, in attempt to compete against Singapore. At the outbreak of the COVID-19 pandemic, the world owed the eight main Chinese state-owned banks at least 1.6 billion dollars, nearly the equivalent of 2% of global GDP. Critics accused China of luring poor countries intro debt tramps through loans and geopolitical policies. Technocrats worried about how China would fit into the structures that the rich world used for relieving the debt of poor countries. The Chinese government, meanwhile, was increasingly afraid that a large number of projects would not be profitable. Now that the pandemic is over, Chinese banks are once again lending, China is reorienting itself, and the emerging system is more agile and sophisticated. Chinese overseas lenders, including the two main ones, Exim and China Development Bank, are state-owned, blurring the boundaries between for-profit lending and international aid. While Western lenders release credits to borrowers or charities in receiving countries, almost all of China's loans are used

to finance infrastructure built by Chinese state-owned enterprises, which means that money never actually leaves the country. The shape of this new twist is starting to show. In 2020, authorities informed construction companies that future *Belt & Road Initiative* projects had to follow meticulous plans and not grant any more loans to countries already heavily indebted to China. Chinese policy makers are also assuming more control over spending. Before the pandemic, equity funds owned by ministries, official lenders and other official sectors were the fastest growing source of foreign funding, according to Boston University data. These funds allow government agents to direct money where they fly, without having to go through state-owned construction companies. Some funds are partnerships between China and Gulf countries; others act similarly to private capital funds. So far they have chosen to invest in financial and green technology. In time, China may even use these conduits to make investments in wealthy countries unwilling to take on debt. Many of the new generation projects are in places with an abundance of raw materials that are crucial for the ecological transition. China's manufacturing industry used to require a lot of oil and iron ore. It now makes more electric vehicles than any other country in the world, and needs huge amounts of cobalt, copper and lithium. Between 2018 and 2021, even as state-owned banks stopped lending in other countries, billions of dollars were sent to partnerships between Chinese state-owned enterprises and local metals mining operations in Latin America. In this new, more agile and centralised system, the money is directed to two types of borrowers: those who stand a good chance of paying it back (because the projects are likely to generate profits or because the governments are quite wealthy) or those with whom any loss of money is a price worth paying in exchange for diplomatic or military advantages.

On sustainability, Clár Ní Chonghaile questions the use of hydrogen as the future answer to the climatic emergency in *The New European*. Historically, hydrogen as a fuel has had a bad reputation following the Hindenburg airship disaster in 1937. The truth lies somewhere in between: hydrogen is an important element in the decarbonisation puzzle, together with renewables and carbon capture techniques. That is, if the hydrogen used is green, if cost reductions are achieved and if the regulation of its use is transparent. Green hydrogen is produced when renewable energy is used to split water into hydrogen and oxygen through electrolysis. However, so far, most of the hydrogen used in industrial processes –such as oil refining, steel making or fertiliser manufacture– is the so-called grey hydrogen, generated by burning natural gas, which emits CO_2 into the atmosphere. As the International Energy Agency (IEA) reports, natural gas represented around 60% of hydrogen production in 2021, while coal represented around 20%. The same year, hydrogen demand reached 94 million tonnes (Mt) while low-emission hydrogen represented only 1Mt. It is therefore essential to massively increase the production of green hydrogen, since in addition to its value in heavy industries, it is a vital complement to renewable energies that can be volatile depending on climatic conditions. Patrick Molloy, analyst at the sustainability thinktank *Rocky Mountain Institute*, who researches about sustainability, stated that the main role that green hydrogen has to play is to replace fossil fuels in sectors that are difficult to electrify or have difficulties in reducing carbon emissions. In this way, if shipping fuels, steel and chemicals are decarbonised, the volumes of emissions would be astronomically reduced. Investors have already started to take interest, for example the Chinese company Sinopec, which has huge facilities for hydrogen production from renewable sources in the north-western region

of Xinjiang, and plans to produce 20,000 tonnes of green hydrogen per year using solar panels. In addition, Commission President Ursula von der Leyen, has announced the launch in autumn this year of the European Hydrogen Bank, with 3 billion euros to encourage demand using cash from the EU innovation Fund. The EU has committed to produce 10 million tonnes of renewable hydrogen each year by 2030 and to import 10 million tonnes. Nonetheless, the author also points out that different researches published last year warned of the dangers of hydrogen leaks that accelerates global warming. For this reason, the lack of technology to control leakage urgently needs to be rectified before companies embark on new projects. For its part, the European Commission has initiated its own studies on the effect of leaks and has introduced a set of policies designed to support the creation of efficient infrastructures and markets.

Finally, in terms of innovation and new technologies, Marta Galcerán-Vechter points out in CIDOB magazine that artificial intelligence (AI) ceased to evoke a science fiction future long before the current debates on the potential of the ChatGPT system entered our lives. Indeed, as with electricity and Internet back in the day, AI promises to be one of the most transformative technologies of our time, with the potential to transform all industries and economic sectors. Its applications are countless: algorithmic decision-making, massive processing of massive amounts of data, natural language and voice processing systems, prediction of risk situations, or even the controversial biometric recognition. Most of these applications are already used on a regular basis in diverse sectors such as justice, human resource management, financial services, mobility, healthcare, and the supply of public services. It is no coincidence that investment in AI has increased around the world, nor that we find the concept more and more in the national security strategies of many governments. Neither would it be surprising that the competitive dynamics to dominate the development of AI have sped up in a kind of global race in which both major powers and major technology platforms are explicitly involved. Whoever masters Artificial Intelligence will dominate the world, warned Vladimir Putin in 2017, and since then, this global race has only accelerated. AI promises benefits at all levels, but it is in cities where it is being experimented the most, combined in most cases with other technologies such as the Internet of other devices, 5G or Big Data. Urban environments are also where its impact is most noticeable. Nowadays, many local governments already regularly use AI to predict demand for certain services, anticipate problems, communicate more quickly with citizens through *chatbots*, improve decision-making or move towards sustainability objectives, especially in areas such as air quality or mobility. However, this growing use of AI in urban environments is not exempt from challenges, especially in terms of the skills cities require to realise the full potential. In addition, there is the necessity to ensure that the use of AI-based solutions meets the standards of security and responsibility, protecting the digital rights of citizens. The response to these challenges requires actions that go far beyond the legislative capacity of local governments. However, in the face of a fragmented global policy context and the existence of significant legal gaps, cities are positioning themselves as essential policy actors, either individually through the development of local standards, or collectively in the framework of city alliances and networks. In the area of collective action by cities, the work of the Cities Coalition for Digital Rights, an initiative launched in November 2018 by the cities of Barcelona, Amsterdam, and New York, which is supported by UN-Habitat and whose mission is to promote and defend digital rights in urban

environments, is a must. Conceived as a pragmatic, principle-based alliance, its member cities (currently around 50) share best practices and expertise to address common challenges related to digital rights-based policymaking. It is also a coalition that works to develop legal, ethical and operational framework to help cities promote human rights in digital environments.

Photography: Roy Scott, Ikon Images.

Marc Espigares, Jiajin Angel Lin, María García and Analía Cortez, trainee students at the CETC have participated in this *Diari de les idees* issue.

International politics and globalization

Evan Osnos Sliding Toward a New Cold War

La invasió russa d'Ucraïna s'ha convertint en un altre front obert en un escenari internacional on, des de fa anys, diversos analistes ja adverteixen sobre l'hipotètic acostament d'una nova guerra freda. Des de les pàgines de *The New Yorker*, Evan Osnos argumenta que el món mai no havia estat tan fragmentat i crítica l'oblit històric de l'amenaça nuclear que va estar a punt d'esclatar en el moment de la crisi dels míssils a Cuba. Al seu parer, un dels indicadors d'aquesta pèrdua de memòria històrica és la suspensió de la participació russa a la renovació del tractat de control de l'armament nuclear Start III. En el context de l'actual guerra, Osnos considera que Occident està patint una pèrdua d'influència, amb la divisió tradicional entre un Occident liderat pels Estats Units i els seus aliats europeus i un bàndol oriental amb Rússia i els seus aliats com la Xina. Pel que fa al bàndol occidental, destaca el canvi de direcció de la política exterior alemanya en relació amb Rússia i les conseqüències tant militars com estratègiques que se'n podrien derivar per les seves relacions futures. Així mateix, l'última reunió de l'OTAN ha estat marcada per la creixent preocupació per l'ambició de la Xina, fet que ha portat a l'organització a mostrar el seu compromís per expandir la seva presència a les Filipines. Una estratègia per a demostrar que l'OTAN està preparada per defensar Taiwan, a la vegada que reforça les relacions amb els països veïns com ara el Japó, l'Índia o fins i tot Austràlia. En contraposició al bloc occidental, sembla que Moscou s'ha recolzat en Beijing per la compra del seu petroli i la venda de drons comercials amb microxips. Tradicionalment, Beijing s'ha caracteritzat per la neutralitat, però l'anunci de la seva proposta de pla de pau podria suposar un canvi en la seva política exterior. Finalment, l'autor proposa que el que els Estats Units han de fer és aplicar una política de *détente*, com la que es va desenvolupar en els anys de la Guerra Freda, per tal d'aconseguir la dissuasió i un cert nivell de coexistència pacífica al si del sistema de governança global.

Frédéric Pennel Démilitarisés depuis la Seconde Guerre mondiale, l'Allemagne et le Japon se réarment

Frédéric Pennel assenyala que l'augment dels perills geopolítics està trencant el tabú de la guerra que ha existit durant gairebé vuitanta anys a les societats alemanya i japonesa. Després de la Segona Guerra Mundial, els dos països van ser desmilitaritzats, es van reconstruir i van concentrar les seves ambicions en l'economia i el comerç. I amb èxit, ja que Alemanya es va convertir en la locomotora econòmica d'Europa i el Japó va excel·lir en rendiment econòmic i en avenç tecnològic, i va servir de model per a tota Àsia. Això no obstant, la Guerra Freda va trencar el mite d'un país sense exèrcit. A partir dels anys 50, els dos països desmilitaritzats van haver de pensar a reconstituir forces armades. La guerra de Corea va exposar el Japó a l'avenç comunista, que Washington va intentar frenar a tota costa. El protector nord-americà va animar així el Japó a crear unes anomenades forces d'autodefensa el 1954, i no un exèrcit, que hauria estat inconstitucional i impopular. Alemanya va anar en la mateixa direcció, amb una gran diferència: l'exèrcit del qual es dotar la RFA era un autèntic exèrcit. La Guerra Freda va col·locar el país en una falla estratègica, i els nord-americans van fomentar el seu rearmament i això va coincidir amb les intencions del canceller Adenauer de restaurar la sobirania del seu país. Angela Merkel va encarnar perfectament aquesta Alemanya desarmada però defensora del comerç total amb la Xina o Rússia, més enllà de les diferències ideològiques. Excepte que, mentrestant, aquests països havien endurit el seu autoritarisme i s'havien iniciat una política expansionista. Les invasions russes a Geòrgia (2008) i després al Donbàs (2014) no van ser suficients per fer canviar les coses. Ha estat la invasió russa d'Ucraïna la que ha despertat l'Alemanya pacifista i ha donat pas al que Olaf Scholz va resumir en la paraula *zeitenwende*, el canvi d'època que implica un rearmament massiu. La ruptura encara ha estat més radical al Japó on el pacifisme està molt arrelat. En solidaritat amb el camp occidental, els japonesos han enviat armilles antibales i material mèdic a Ucraïna. L'ona de xoc d'aquest conflicte sensibilitza la població japonesa que viu a prop de zones geopolítiques calentes com Corea del Nord, una potència nuclear que dispara míssils regularment. L'altra amenaça continua sent indirecta: el Japó està en el camí de l'expansionisme xinès i el seu arxipèlag Senkaku és reivindicat per la Xina. Taiwan també és a prop. Per consegüent, el Japó s'està apropant cada cop més als països que intenten contenir la Xina: l'Índia, Austràlia i, per descomptat, els seus protectors nord-americans.

Guy Burton Neither China Nor Iran Will Get What They Want From Their Relationship

L'article destaca que Iran vol més inversions per part de la Xina, però que Beijing demana en primer lloc que es facin progressos en el tema de la producció d'energia nuclear. Actualment, Iran està tenint greus problemes econòmics amb una inflació del 40%, sobretot arran de les sancions imposades per part dels EUA després de la retirada del Pla d'Acció Integral Conjunt (PAIC). Al 2021, Xina i Iran van signar un acord de cooperació de 25 anys, però l'any passat les empreses xineses van representar només el 3% de les inversions totals, uns 185 milions de dòlars. En aquest context, un retorn al PAIC podria ser un primer pas per incentivar un increment de la inversió xinesa. També cal notar el desequilibri econòmic en la relació sino-iraniana vista la dependència de la venda de petroli a la Xina i de les compres xineses, ja que des de la reimposició de les sancions, la capacitat d'exportació de l'Iran s'ha vist molt limitada. exportar s'ha tornat limitada. Cal recordar

que el PAIC es va dissenyar per controlar el programa nuclear d'Iran i que, amb la retirada dels Estats Units, Iran va reprendre la seva producció de material nuclear i tot indica que ja podria disposar dels recursos suficients per fabricar una bomba nuclear.

Paul Mason China's admission of failure

A parer de l'autor, la proposta de dotze punts de la Xina sobre el conflicte a Ucraïna conté clixés subjectes a interpretació sobre l'observança estricta del dret internacional i l'oposició a les armes nuclears. No obstant això, considera que revela la por del govern xinès al seu propi poble, al possible fracàs del seu model econòmic i de la seva política exterior. Destaca com a punt important la defensa del manteniment del sistema econòmic mundial i l'oposició xinesa a utilitzar l'economia mundial com a eina amb finalitats polítiques. En definitiva, Beijing defensa la supervivència de la globalització econòmica, perquè sense ella el model de desenvolupament xinès acabaria. Fa poc més d'un any, Xi Jinping juntament amb Vladimir Putin van emetre una declaració segons la qual consideraven que l'ordre mundial posterior al 1945 s'havia acabat. Mason afirma que proposar ara un pla de pau demanant el retorn a un *statu quo ante bellum* demostra que les coses no li han anat bé a la Xina. La sèrie de mesures i sancions contra Rússia i la posada en marxa del pla d'autosuficiència econòmica de Joe Biden amb inversions en energia neta, la desvinculació dels Estats Units de la tecnologia xinesa i el tancament de l'accés de Beijing a semiconductors constitueixen la resposta estratègica occidental. Mason argumenta que la qüestió per a Occident no és si pot mantenir l'anomenat món unipolar, l'hegemonia indiscutible dels Estats Units, sinó com mantenir un ordre global multilateral, basat en tractats legalment exigibles, d'una manera que permeti que Rússia decaigui, que sorgeixi la Xina com a veritable potència i que la Unió Europea assoleixi cert grau d'autonomia respecte als Estats Units.

David Alvarado Así es la nueva ola de contestación en China

L'article analitza les característiques de les protestes contra la política de COVID zero que a finals de novembre del 2022 es van estendre a la Xina, convertint-se en un desafiament polític per part de joves, estudiants, i també de classes mitjanes acomodades. Analistes i observadors, sobretot occidentals, pronosticaven el principi de la fi del règim, si bé la revolta no qüestionava els fonaments profunds del sistema, que des de la dècada de 1990 ha aconseguit conformar un espai legítim de contestació que té com a única línia vermella el qüestionament del poder i la dissidència. Alvarado argumenta que fa dècades que la societat del "miracle econòmic" es rebel·la per protegir els seus interessos, ja siguin obrers d'empreses públiques acomiadats per baixa rendibilitat, pagesos expulsats de les seves terres, propietaris d'apartaments desallotjats per immobiliàries sense escrúpols o víctimes de la contaminació de les fàbriques. En aquest context es planteja què legitima el règim xinès a ulls dels administrats. Primer, la dimensió força repressiva del règim que, com passa en altres sistemes autoritaris, augmenta considerablement el cost de participar en la contestació. Segon, la pista cultural és també important, ja que la civilització xinesa eminentment conservadora, i imposa a les noves generacions un model disciplinari en què cada individu està cridat a plegar-se a les necessitats de la nació. Finalment, l'auge de les

classes mitjanes i el temor de veure dilapidar els seus èxits també és un altre factor que explica l'estabilitat del poder. Des de finals dels anys 1990, la societat xinesa ha mutat. El Partit Comunista Xinès implanta, a partir del 1989, normes i valors capitalistes que, encara que *sui generis*, alliberen les forces del mercat, encoratjant l'enriquiment, la propietat i l'èxit individual. La multiplicació de conflictes socials és un epifenomen del progrés social xinès. Les classes mitjanes no dubten a protestar i fins i tot organitzar la contestació per salaris baixos, pèssimes condicions laborals, baixa qualitat de les construccions, confiscació de propietats o fins i tot la defensa del medi ambient, i tot per preservar el seu flamant nou estàndard de vida. Perquè la necessitat de millorar es barreja amb l'angoixa del desclassament i d'aquí ve l'obsessió per la seguretat sobre la qual es basa la conservació del règim. El PC ha sabut llegir la situació i ha contribuït a l'emergència d'un espai legítim de contestació en què la protesta és tolerada si no traspassa certes línies vermelles, és a dir, si el conflicte es manté localitzat en qüestions ben determinades i no es dirigeix contra el sistema vigent. Així mateix, la contenció es fa més subtil, es reprimeix de forma limitada, identificant els caps, dividint per controlar millor, cooptant i negociant, graduant la seva reacció a les mesures del poder, contemporitzant si hi ha avenços i anant una mica més lluny si res no es mou. La pandèmia i la seva gestió han reduït els conflictes, però no els han fet desaparèixer completament, fins i tot han provocat l'oposició violenta d'alguns a les seves condicions de confinament, com va passar la primavera del 2022 a Xangai. El consum estava cridat a comportar el creixement en detriment de la inversió i les exportacions, però les autoritats no havien previst els problemes d'ocupació i d'endeutament de les classes mitjanes. A més, si abans l'educació, la sanitat, les pensions i l'allotjament eren sufragats per l'Estat, ara amb el capitalisme a la xinesa són a càrrec dels treballadors, ja sigui totalment o parcialment, amenaçant el tren de vida de les classes mitjanes. La societat xinesa no disposada a perdre els rèdits dels seus èxits cada vegada més fràgils i tampoc no sembla voler de moment promoure una moció a la totalitat del règim. Tot i això, el PC ara es veu obligat a privilegiar les negociacions amb la societat en un context molt menys confortable que el de fa alguns anys.

Christoph Bluth Kim Jong-un purges: why North Korea is such a dangerous place to be successful in polítics

Al mes de febrer Corea del Nord va celebrar el 75è aniversari de la fundació del seu Exèrcit Popular de Corea i analitzant la desfilada militar els experts van observar canvis significatius en la jerarquia militar i política del país. Així, Choe Ryong-hae, president del comitè permanent de l'Assemblea Popular Suprema, va ser l'únic membre del presidi del politburó que no hi va assistir i tot indica que el Partit dels Treballadors de Corea ha substituït gairebé la meitat dels funcionaris de la secretaria i dels membres del Politburó. D'altra banda, la promoció de dos oficials com a comandants de les noves unitats de dues classes de míssils balístics intercontinentals, confirma l'enfocament de Pyongyang en míssils de llarg abast. El context de les purgues ve donat per l'augment de la tensió a la península coreana, emfatitzat per una política de línia dura cap a Corea del Sud, amb possibilitat d'atacs nuclears preventius. Al mateix temps, el règim de Kim Jong-un s'enfronta a greus crisis internes, tant econòmica com alimentària. La consolidació del poder de Kim Jong-un ve donada pel sistema polític de Corea del Nord que dona poder

absolut al líder. No obstant això, sempre ha lluitat per evitar l'aparició de centres de poder alternatius. Així, a finals de 2011, Kim Jong-un va substituir el 42% del politburó y un 13% del plenari del partit al 2013. Posterioment, purgues successives can comportar l'execució del viceministre de defensa, el cap d'estat major Ri Yong-ho o el seu oncle, Jang Song-thaek, que era la segona persona més poderosa de Corea del Nord i que s'havia convertit en amenaça real per a Kim per les estretes relacions amb el govern xinès o pels esforços de consolidació del control sobre l'economia. Aquestes purgues regulars de l'elit de Corea del Nord són en part per defensar el líder de presumptes trames de cop d'estat, però diferents estudis indiquen que també són un mecanisme clau per mantenir el control sobre la burocràcia.

Enric Juliana El Donbás y el Sahel se tocan

En aquest article, Enric Juliana destaca que Rússia ha aconseguit el vot favorable de Mali a l'Assemblea General de les Nacions Unides i alerta que el règim de Putin ha conquistat un dels països més grans de la franja del Sahel. El doble que la superfície d'Ucraïna i 22 milions d'habitants, concentrats a la regió sud, entre els rius Níger i el Senegal. Un país molt àrid al nord, amb tresors amagats: mines d'or. Tothom ho sabia des que els mercenaris de la companyia Wagner van ocupar el lloc dels soldats francesos i ho acaba de certificar la votació a l'ONU. La junta de Bamako ha pagat els serveis prestats, sense poder refugiar-se en l'abstenció com ho va fer l'any passat. La peça següent a caure serà Burkina Faso, país situat al sud de Mali, més petit, però molt més poblat en termes proporcionals. El país està governat avui per una junta militar que acaba de demanar la retirada de les forces especials franceses. La companyia Wagner no trigarà a arribar-hi. També hi ha or a Burkina Faso. França s'ha replegat al Níger, on té interessos vitals: els jaciments d'urani imprescindibles per a les seves centrals atòmiques. La continuïtat històrica de la potent planta nuclear francesa (56 reactors i 14 en construcció) depèn que al Níger no passi el mateix que a Mali, Burkina Faso i la República Centreafricana. El dramàtic replegament francès ha disparat l'alarma a la part de la Unió Europea que no pensa exclusivament a la guerra d'Ucraïna. Emmanuel Macron acaba de presentar un pla de reorganització de la presència francesa a l'Àfrica, abans d'iniciar un viatge a Angola, la República Democràtica del Congo, la República del Congo i el Gabon, viatge que es pot considerar com una resposta a la recent gira africana del ministre d'afers estrangers rus Sergei Lavrov, que al gener va visitar Mali, Mauritània i Sudan. Rússia està intentant comunicar els dos fronts: el del Donbàs i el del Sahel. Si Rússia pot amenaçar Europa des d'Àfrica, serà més fàcil negociar el destí d'Ucraïna quan la matança i la destrucció comencin a ser insuportables per a tothom. Com pot amenaçar Rússia a Europa des de l'Àfrica? Dosificant el control sobre els grups gihadistes i facilitant camins a les màfies que trafiquen amb la immigració. Des del Sahel es pot desestabilitzar tot el Magrib, on l'estat ja s'ha enfonsat a Líbia i s'està transformant en dictadura a Tunísia. On Algèria es rearma i el Marroc es fortifica al Sàhara amb drons israelians. La història va més ràpid que la lenta maduració política i institucional de la Unió Europea. Si amb la guerra d'Ucraïna es corre el risc d'acabar formant dues Europes: l'imperi romà d'Orient amb capital a Varsòvia i l'imperi romà d'Occident amb capital a Brussel·les, al nord d'Àfrica i al Sahel tots els països europeus, inclosa Alemanya, actuen pel seu compte.

Andres Schipani et al. How Russia's propaganda machine is reshaping the African narrative

Rússia s'ha obert camí a Àfrica a través de la construcció del seu propi relat alternatiu sobre la base d'una barreja de veritats, mitges veritats i teories de la conspiració. En aquest context han guanyat protagonisme les eines pròpies de les guerra híbrides incloent-hi la propaganda, l'engany i altres tàctiques no militars, desplegades per danyar els interessos d'Occident al continent Africà. El poder de Rússia a la zona del Sahel s'ha fet present amb el desplegament del Grup Wagner a petició de governs de la regió com el cas de Mali. L'increment progressiu de la presència russa a la regió ha estat facilitat pel record que conserven nombrosos països africans del suport militar i financer de la Unió Soviètica als moviments d'alliberació africans als anys seixanta. Els relats favorables a Rússia han emergit de forma orgànica, s'han difós mitjançant xarxes socials convencionals i han estat reforçats a través de les fàbriques de *trolls*. Aquests relats no segueixen la retòrica d'una potència imperial agressiva, sinó més aviat estan concebuts perquè els estats percebin Rússia com un país que lidera els interessos dels països desemparats contra l'hegemonia dels Estats Units. La visió divergent de Moscou i d'Occident sobre el continent (que té 54 vots a les Nacions Unides), les seves enormes reserves de matèries primeres, i amb una població amb el creixement més ràpid converteixen al continent africà en el nou escenari del pols per l'hegemonia mundial.

Aaron David Miller Netanyahu Faces His Own 'Israeli Spring'

A punt de complir-se dotze anys de les revoltes que van sacsejar el món àrab, Israel sembla estar vivint el naixement d'un conjunt de protestes que podrien acabar convertint-se en una autèntica Primavera Israeliana. Aaron David Miller compara les protestes actuals a Israel amb les que es van produir durant el que es va anomenar les Primaveres Àrabs. Les protestes socials que es van iniciar a principis de 2010 pretenien manifestar el rebuig de la població cap a governs autoritaris, repressius i corruptes. L'objectiu era demanar un seguit de reformes polítiques per enderrocar els dictadors i obtenir més llibertat, democràcia i justícia social. No obstant això, el curs de les manifestacions va generar una resposta violenta per part dels i el fracàs dels moviments civils en la gran majoria de regions. D'altra banda, les manifestacions actuals a Israel pretenen lluitar contra el govern de Netanyahu, considerat extremista i fonamentalista. Molt especialment, la població s'oposa a la introducció d'un conjunt de reformes judicials que pretenen disminuir el poder del Tribunal Superior de Justícia, l'única garantia democràtica i de protecció dels drets humans amb la qual compta el país. A la vegada, mostren la seva insatisfacció amb unes autoritats públiques associades al racisme, el supremacisme i l'homofòbia. L'autor destaca la participació en les protestes de sectors que tradicionalment s'havien abstingut a participar-hi, com ara treballadors de la classe mitjana, reservistes de l'exèrcit o ex-funcionaris governamentals. Aquesta particularitat ha fet que siguin les manifestacions actuals siguin inèdites amb una gran mobilització del sector civil. Tenint en compte les dimensions de la revolta, Miller reflexiona sobre els reptes als quals el govern de Netanyahu s'ha d'enfrontar per assolir els seus objectius. En primer lloc, el sector financer està molt preocupar per

l'impacte que les reformes socials poden tenir sobre la confiança dels inversors. En segon lloc, tot i que l'administració Biden no té gens d'interès a enfrontar-se a Netanyahu, està intentant exercir pressió per obtenir una relaxació de les reformes proposades. Tercer, també s'ha de considerar la situació a Palestina. Finalment, Netanyahu també ha de fer front a l'oposició parlamentària, que ha aconseguit una moratòria de seixanta dies abans d'aplicar les reformes.

Thomas L. Friedman Netanyahu Is Shattering Israeli Society

El govern d'Israel està vivint un temps de gran inestabilitat amb l'expansió dels assentaments de colons, la destrucció de pobles palestins, els atemptats de joves palestins com a represàlia, així com les protestes populars contra els atacs al poder judicial per part de Benjamin Netanyahu. Aquests fets alimenten un clima d'amenaces fins ara mai vist a Israel. Personalitats rellevants del règim com antics caps del Mossad han denunciat les polítiques de Netanyahu i han advertit que si segueix amb els seus plans de fer efectiva l'eliminació de la independència del Tribunal Suprem, algunes forces especials podrien començar a desobeir de forma legítima les ordes que provinguin del govern. Fins ara, cap govern israelià mai no s'havia hagut d'enfrontar simultàniament a una intifada palestina, una intifada de colons jueus, i una intifada social. Aquest clima d'alta inestabilitat ha provocat xocs i nombroses manifestacions a la capital de l'Estat en contra de les accions de Netanyahu de suprimir la independència del Tribunal Suprem d'Israel en nom d'una reforma judicial. Si la violència entre els colons sionistes i els palestins no és un fet nou, ara aquest fet ha coincidit amb el govern més ultranacionalista, ultra ortodox de la història d'Israel que ha fet pública la seva intenció d'annexionar-se tota Cisjordània i que controlen les carteres clau com la policia les finances i l'exèrcit.

Jean-Yves Carfantan Lula 3, premier acte: le populisme continue

El tercer mandat de Lula va començar fa menys de dos mesos. Tanmateix, fins i tot abans de la presa de possessió, moltes figures moderades d'esquerra i de centre que havien recolzat el candidat van començar a distanciar-se'n. L'autor afirma que Lula sembla haver escollit el que es pot denominar populisme econòmic com a eix de la política que durà a terme durant els propers anys, defensant i anunciant mesures que va tenir cura de no aplicar durant el seu primer mandat (2003-2006). L'any 2022, Lula va aconseguir fer campanya durant diversos mesos sense presentar el més mínim esquema d'un programa econòmic. Per tant, no està limitat per compromisos específics. Des del gener passat contradiu llargament en discursos i reunions els economistes liberals o moderats que li havien donat el seu suport abans de les eleccions. Sembla doncs que Lula vulgui tornar a les antigues receptes populars de l'esquerra. Per treure el Brasil d'un ritme de creixement mediocre, reduir les desigualtats i lluitar contra la pobresa, el cap de l'Estat defensa solucions simplistes i miraculoses, mostra una clara aversió a la responsabilitat pressupostària i a la bona gestió dels comptes públics. Vol reconnectar amb les pràctiques de Dilma Rousseff, presidenta de 2011 a 2016, que pensava reactivar l'economia augmentant la despesa pública, reforçant empreses nacionalitzades que s'havien convertit

en la punta de llança d'una estratègia de reindustrialització, forçant el Banc Central ha adoptar una política monetària discrecional per afavorir la caiguda dels tipus d'interès. Aquesta política va provocar una crisi financera i una recessió històrica a partir del 2015 durant la qual l'atur i l'economia informal van créixer molt, a la vegada que no es donava cap solució estructural al problema de la pobresa. Carfantan afirma que al Brasil el llegat i la influència política de l'època de Getúlio Vargas és considerable: l'esquema d'un sistema de protecció social i legislació laboral; el sistema de corporacions sindicals sota la supervisió de l'Estat; un capitalisme que depèn de la bona voluntat dels polítics; el clientelisme i l'orientació de les polítiques públiques per interessos privats organitzats. Conclou afirmant que l'esquerra del segle XXI fins i tot sembla considerar que un getulisme actualitzat és l'única via possible perquè Lula es mantingui al poder.

Richard Arzt La paix entre la Russie et l'Ukraine peut-elle venir de Chine?

L'autor afirma que amb la presentació de la seva proposta de pla de pau Beijing ha adoptat una nova actitud. Des de fa un any, la Xina ha declarat oficialment la seva neutralitat en relació al conflicte a Ucraïna. El març del 2022, davant la insistència dels nord-americans, es va comprometre sobretot a no subministrar armament a Rússia. Però això no li impedeix vendre-li molts béns de consum i, sobretot, comprar-li grans quantitats de petroli i gas a preu reduït. Dit això, en les últimes setmanes, la Xina ha decidit avançar en tot tipus d'àmbits. Al gener, va aturar els confinaments i controls sanitaris imposats durant tres anys a la seva població. I ara ha publicat aquest document que proposa disposicions per restablir la pau a Ucraïna. Tradicionalment, la República Popular, i abans l'Imperi xinès, mai no s'han preocupat gaire d'intervenir en assumptes estrangers, excepte en casos molt puntuals i propers a les seves fronteres Segons l'autor, l'entorn de Xi Jinping ara ha considerat útil demostrar que la Xina, més que callar, és capaç de presentar un pla de pau moderat. Fins ara, només Turquia havia intenta un exercici comparable fa gairebé un any, val a dir sense èxit. En aquest context, és evident que és essencial que la Xina mantingui un contacte estret amb Rússia i el Kremlin ha afirmat que apreciava els esforços de la Xina per posar fi a les hostilitats a Ucraïna. Els líders ucraïnesos, en canvi, han lamentat oficialment no haver estat consultats abans de la publicació del pla de pau xinès quan, òbviament, les autoritats russes sí que havien estat informades dels detalls. Amb tot, el president Volodymyr Zelensky està sobretot disposat a no rebutjar d'entrada aquest pla de pau. Just abans de publicar-se, va afirmar que era molt positiu que la Xina comenci a parlar d'Ucraïna i emeti alguns senyals.

Wolfgang Münchau With Western support for Ukraine flagging, a protracted war is in Vladimir Putin's interest

L'ambigüitat ha mantingut units els aliats de Kíiv fins ara, però segons Münchau els dividirà a mesura que s'apropin les etapes finals del conflicte. Recentment, hi ha hagut un canvi en les opinions formulades a les capitals occidentals. L'expectativa consensuada a Washington, Berlín i Londres ara mateix és que la guerra continuarà durant diversos anys.

Cap dels dos bàndols no té la superioritat en termes de soldats i equipament per infligir una derrota decisiva a l'adversari. Al seu parer, la principal raó per la qual les expectatives occidentals han canviat és el fracàs per acordar objectius de guerra precisos i l'autor n'apunta almenys quatre. En primer lloc, l'objectiu de màxims és el canvi de règim. Però no s'aconseguirà portar Putin al Tribunal de La Haia i fins i tot la creació d'un tribunal especial sobre crims de guerra requeriria un putsch a Moscou i un nou govern rus disposat a extradir-lo. En segon lloc, un objectiu encara ambiciós, però menys dràstic, seria expulsar Rússia de tots els territoris ucraïnesos ocupats, inclosa Crimea, que Rússia es va annexionar el 2014. Un tercer objectiu, més limitat, seria el retorn a les fronteres el 23 de febrer de 2022, el dia abans que Putin comencés la seva invasió. Finalment, en lloc d'un objectiu unificat, Occident té línies vermelles, la principal de les quals és que no vol entrar directament amb Rússia. Els EUA, el Regne Unit i Alemanya no volen enviar avions de caça per aquest motiu. Els avions de caça vénen amb personal de suport que hauria d'operar des de bases aèries ucraïneses. En aquest cas, Occident faria un pas més cap al conflicte militar directe amb Rússia. Münchau assenyala que tot i que l'entusiasme pel suport continuat a Ucraïna és més gran als Estats Units, també està minvant. Una enquesta recent indica que el 48% dels nord-americans està a favor del lliurament d'armes i el 29% s'hi oposa. El maig del 2022, el nombre de nord-americans a favor era del 60%. Els demòcrates tendeixen a estar més a favor del suport militar i financer a Ucraïna, mentre que els republicans solen estar-hi més oposats. Tampoc no es pot donar per fet que el suport dels Estats Units a Ucraïna sobreviurà a la campanya presidencial de 2024. Vist tot això, Münchau presenta el seu propi escenari de com podria acabar aquesta guerra: la guerra de trinxeres continuarà i la contraofensiva ucraïnesa tindrà èxit, però només parcialment. La unitat d'un Occident afectat pel dèficit d'atenció finalment s'anirà trencant per la força de la política interna de cada estat. La pressió augmentarà per aconseguir un acord de pau que garanteixi la independència d'Ucraïna i el retorn de la majoria, però no de tots, dels seus territoris. Ucraïna no es convertirà en membre de l'OTAN. La UE ajudarà a reconstruir Ucraïna i li oferirà una relació d'associació sense arribar però a ser-ne membre de ple dret. Putin continuarà al poder a Moscou. No hi haurà tribunal de crims de guerra. Les sancions s'aixecaran, però aleshores Rússia i la Xina ja hauran format una aliança econòmica i militar estratègica. I finalment Putin seguirà endavant amb el seu següent projecte, l'annexió de Bielorússia.

Michael Crowley In Ukraine War, Talking About Peace Is a Fight of Its Own

Paral·lelament al conflicte armat s'ha anat lliurant una altra batalla, una guerra de paraules entre Rússia i Occident sobre qui està més interessat a posar fi pacíficament a la guerra. De moment, però, les converses de pau serioses són extremadament difícils d'imaginar, ja que ambdues parts han establert condicions per a les negociacions que no es podran complir aviat, i han promès lluitar fins a la victòria. Al mateix temps, ambdues parts també tenen un gran interès a mostrar una obertura cap a les negociacions, com un element més de la seva estratègia. Països importants com l'Índia, Sud-àfrica i el Brasil no han pres partit clar en un conflicte que ha provocat l'augment dels preus de l'energia i ha agreujat la crisi alimentària mundial. Rússia depèn de les relacions econòmiques amb aquests països i en treu partit

quan expressen impaciència amb Occident per la durada de la guerra, perquè un final ràpid del conflicte permetria a Rússia començar a negociar tot ocupant una part d'Ucraïna. D'altra banda, en afirmar que està més disposada que Occident a negociar, Rússia dóna als països un pretext per no prendre una posició en contra. Al mateix temps, els nord-americans, conscients del compromís de donar suport a Ucraïna durant "el temps que calgui", afirmen que el seu objectiu és reforçar la posició de Kíiv en eventuals negociacions de pau, sense especificar quan aquestes podrien tenir lloc. D'altra banda, en diversos països creix el suport per a dur a terme iniciatives de pau més enèrgiques. En una enquesta del mes desembre del *Chicago Council on Global Affairs*, els nord-americans estaven pràcticament dividits a parts iguals sobre la qüestió de si els Estats Units haurien de donar suport a Ucraïna "el temps que calgui" o instar Kíiv a conformar-se amb la pau "tan aviat com sigui possible". El 48% dels enquestats es va mostrar a favor de lluitar indefinidament, mentre un 47% preferint els esforços per la pau. A Alemanya, una enquesta recent d'ARD-DeutschlandTrend revela que el 58% dels enquestats creu que no s'han fet prou esforços diplomàtics per posar fi a la guerra. Fins i tot a Rússia, on criticar la guerra és un delicte que pot comportar penes de presó, una enquesta conjunta de finals de novembre del Centre Levada, una institució independent, i del *Chicago Council on Global Affairs* indica que el 53% dels russos vol que el seu govern inicii converses de pau. En la mateixa línia, coincidint amb el primer aniversari de la guerra, el govern de la Xina va publicar un document que descriu els paràmetres per a un acord i demana reprendre el diàleg directe tan aviat com sigui possible.

J. Alex Tarquinio The U.N. Has Turned Turtle on the Ukraine War

Tot i que Ucraïna celebra el suport aclaparador expressat fa pocs dies per l'Assemblea General de les Nacions Unides, una sessió polèmica del Consell de Seguretat de l'ONU ha revelat les línies de fractura dins del principal mecanisme de manteniment de la pau de l'organització. El mateix Consell de Seguretat que, fa un any, no es va poder reunir per condemnar la invasió russa a causa del veto rus, durant una sessió nocturna presidida per Rússia. Un any després, les coses no han millorat. Atesa la inevitabilitat d'un veto rus, el Consell de Seguretat no va considerar una resolució a la reunió de ministres del 24 de febrer. Rússia i la Xina ni tan sols van enviar els seus ministres d'Afers Exteriors. Si el Consell de Seguretat ha de ser en teoria el terreny comú de la diplomàcia, ara s'ha convertit en terra de ningú. Des del veto de Rússia a la condemna de la seva pròpia invasió, les discussions i accions són preses pels passadissos. L'Assemblea General de 193 membres va aprovar rotundament una resolució similar a la de l'any passat contra la guerra de Rússia a Ucraïna, amb 141 membres que van votar contra Rússia i només sis països hi van votar a favor: Bielorússia, Eritrea, Mali, Nicaragua, Corea del Nord i Síria. Però les resolucions de l'Assemblea General són com les enquestes d'opinió pública. No tenen el pes de les resolucions del Consell de Seguretat, que té el poder d'imposar sancions econòmiques, desplegar forces de manteniment de la pau o autoritzar l'acció militar de coalicions d'estats membres. Ja fa molts anys que es debat la reforma del Consell de Seguretat. La majoria de propostes suposen ampliar els nombre de membres. L'Índia, el Japó, el Brasil i Alemanya s'han citat sovint com a candidats potencials per a ser nous

membres permanents. Un grup de nacions contràries a aquesta idea fa temps que fa circular una proposta alternativa coneguda com "Units pel consens", que demana augmentar el nombre de membres electes, que no tenen dret a vetar resolucions, alhora que allargaria els seus mandats i permetria que es presentin a la reelecció. Altres propostes són la reforma del dret de veto, que ara mateix només poden exercir els cinc membres permanents.

Marc Crépon De l'Ukraine à la Moldavie, la guerre et le prix de la démocratie

Si la guerra a Ucraïna és sobre la identitat, la identitat que cal defensar és potser lingüística i cultural, però sobretot política. En aquesta reflexió, el filòsof Marc Crépon exposa els motius que han d'impulsar les democràcies a continuar i a amplificar el seu suport als pobles amenaçats per Putin. Afirma que la trampa del poder moscovita ha estat, des de la conquesta de Crimea i la secessió del Donbàs, invocar la història, des d'un angle que sempre ha provocat la desgràcia dels pobles: el de les arrels i la pertinença. La independència d'Ucraïna no va ser motivada ni per raons culturals, ni per un nacionalisme agressiu. Ni tampoc va ser pilotava més des de fora ni va ser fruit d'una traïció des de dins. Va ser una decisió política conjunta que va prendre nota d'una impossibilitat: la de continuïtat de l'Estat soviètic. Si bé és cert que les institucions posades en marxa al final de l'URSS entre els estats independents nascuts de la fi de l'imperi pretenien ser pacífiques, hi va haver qui ben aviat va considerar insuportable el final de l'URSS i que la pau era només una treva de cara a una guerra futura. Des de la independència d'Ucraïna -però això també passa amb Geòrgia i Moldàvia-, els pobles separats per noves fronteres estatals han tingut destins polítics diferents on s'oposen dos models: el d'un estat de dret que, d'alguna manera, es doblega a les seves regles i el d'un règim dictatorial, els líders del qual basen el seu domini en la corrupció d'una clientela acuradament mantinguda. Això no obstant, la lenta sedimentació del que és inacceptable i, amb ella, la progressió inexorable d'una servitud voluntària, no han aconseguit, mentrestant, instal·lar-se permanentment en les ments. Aquest és el futur que els ucraïnesos rebutgen, que els moldaus temen. Perquè aquest és el problema dels drets i les llibertats: només percebem el seu preu quan els hem abandonat en mans d'aprenents de bruixot, és a dir, quan ens hem deixat desposseir. Per això aquesta disjuntiva també és nostra, sigui quin sigui el preu de la nostra solidaritat. Ser solidari amb els pobles d'Europa atacats (o en procés de ser atacats) a l'Europa de l'Est no vol dir assumir la defensa de cap identitat nacional, sinó reafirmar la nostra creença en l'estat de dret, com a suport a la pau. Perquè si ja hi ha una lliçó que hem de treure d'aquesta guerra, és que no podem esperar res d'uns dictadors que se n'han després des de fa molt de temps, ja que no respecten cap norma, ni cap acord, ni cap paraula donada ni cap promesa.

Anatol Lieven For years, Putin didn't invade Ukraine. What made him finally snap in 2022?

L'article planteja perquè Putin va decidir envair Ucraïna fa un any i no abans, per exemple

després de la revolució ucraïnesa de 2014, en lloc de limitar-se a annexionar Crimea i donar ajuda limitada i semi-encoberta als separatistes del Donbàs. De fet, els partidaris de línia dura van criticar durament Putin per no haver atacat quan l'exèrcit ucraïnès era molt feble, el president Víktor Ianukóvitx era pro-rus i incidents com l'assassinat de manifestants pro-russos a Odesa eren un bon pretext per passar a l'acció. Lieven afirma que la raó de la contenció de Putin rau en el que va ser una part fonamental de l'estratègia russa als anys 90: intentar incrementar les discrepàncies entre Europa i els Estats Units i, finalment, crear un nou ordre de seguretat a Europa amb Rússia com a soci de ple dret. Estava molt clar que una invasió a gran escala destruiria qualsevol esperança d'apropament de Rússia amb els europeus occidentals. Simultàniament, aquest moviment deixaria Rússia aïllada diplomàticament i perillosament dependent de la Xina. Ara, la visió de Mikhail Gorbatxov d'una "llar europea comuna" ha estat abandonada a favor del concepte de Rússia com una "civilització eurasiàtica" separada. Entre 1999, quan Putin va arribar al poder, i el 2020, quan Biden va ser elegit president dels EUA, aquesta estratègia russa va conèixer fracassos però també va rebre prou senyals encoratjadors des de París i Berlín per mantenir-la viva. L'intent rus més sistemàtic de negociar un nou tractat de seguretat europea va arribar amb la presidència interina de Dmitri Medvedev (2008-2012). Amb l'aprovació de Putin, va proposar un tractat de seguretat europeu que hauria congelat l'ampliació de l'OTAN, garantint efectivament la neutralitat d'Ucraïna i altres estats, i la consulta institucionalitzada en igualtat de condicions entre Rússia i els principals països occidentals. Però els estats occidentals no van prendre seriosament aquesta proposta. Ara Putin sembla estar totalment alineat amb els nacionalistes russos de línia dura i considerar que no es pot confiar en cap govern occidental i que Occident en el seu conjunt és irremeiablement hostil a Rússia. No obstant això, segueix sent vulnerable als atacs dels sectors més intransigents, tant per la incompetència amb què es va dur a terme la invasió, com per les acusacions d'haver estat massa ingenu respecte de les intencions d'Occident durant els seus primers anys de mandat. És des d'aquest bàndol, i no dels liberals russos, d'on ve la major amenaça per al seu govern, la qual cosa també dificulta buscar una pau que no pugui ser considerada com una victòria russa. Lieven conclou que tot i que Putin i la seva criminal invasió d'Ucraïna són els principals responsables del conflicte actual, també cal reconèixer que els dirigents d'Europa occidental i central van fer molt poc per intentar mantenir viu el somni de Gorbatxov d'una llar europea comuna.

Josh Holder et al. The West Tried to Isolate Russia. It Didn't Work

Un any després de l'inici del conflicte queda clar que si la coalició d'aliats occidentals segueix sent molt sòlida, no ha aconseguit convèncer la resta del món de la necessitat d'aïllar Rússia. Més encara, en lloc de dividir-se en dos, el món s'ha fragmentat. Un bloc central veu la invasió de Rússia com, principalment, un problema europeu i nord-americà. En lloc de veure-ho com una amenaça existencial, aquests països se centren en gran mesura a protegir els seus propis interessos enmig de la convulsió econòmica i geopolítica causada per la invasió. L'escenari recorda els estats neutrals durant la Guerra Freda. Però ara el món està encara més interconnectat. L'escala i la complexitat de les comunicacions globals, els llaços econòmics i els vincles de seguretat ofereixen moltes més oportunitats

perquè els rivals d'Occident tinguin més força. En un context on la Xina, Sud-àfrica, l'Índia i molts països del sud global continuen abstenint-se a les votacions de les Nacions Unides, aquest article analitza amb gràfics interactius com Rússia aprofita aquesta fragmentació. En primer lloc, això li permet eludir les sancions, ja que un grapat de països –amb la Xina i Turquia al capdavant– han omplert el buit, augmentant les exportacions a Rússia a un nivell molt superior al d'abans de la guerra,. Així doncs, tot i que l'economia de Rússia ha estat malmesa, encara és prou forta per mantenir l'esforç de guerra. guerra. El Fons Monetari Internacional va preveure fa poques setmanes que l'economia russa creixeria un 0,3% aquest any, contràriament a una estimació anterior que preveia una contracció del 2,3%. En segon lloc, pel que fa a la compra d'armes i components, l'esforç per privar a Rússia d'equipament militar ha tingut menys èxit del que s'esperava, ja que tot indica que Corea del Nord li ha enviat un nombre significatiu d'obusos d'artilleria i que l'Iran li ha proporcionat drons "kamikaze" no tripulats que han permès colpejar les infraestructures civils d'Ucraïna. Paral·lelament, altres països, inclosa la Xina, han continuat subministrant a Rússia béns de doble ús com microxips que es poden utilitzar en equipament militar. Tercer, a Àfrica, Amèrica Llatina, Àsia i Orient Mitjà, molts governs amb forts vincles oficials amb els Estats Units i Europa no veuen la guerra com una amenaça global. En canvi, s'han posicionat com a espectadors o àrbitres neutrals, conservant la màxima flexibilitat possible en les seves relacions. La reacció a la invasió va ser mitigada a Àsia, on més d'un terç dels països es van negar a condemnar Rússia en la votació inicial de l'ONU. Pel que fa als països del Golf, Dubai, s'ha convertit en un refugi per als oligarques i les elits pro-Kremlin on les sancions occidentals no els poden afectar, mentre que Aràbia Saudita ha afirmat que ha de perseguir els seus propis interessos, encara que això provoqui friccions en la seva relació amb els Estats Units. D'altra banda, gairebé la meitat dels països africans es van abstenir o van estar absents de la votació per condemnar Rússia, la qual cosa suggereix una reticència creixent a acceptar el relat nord-americana sobre el bé i del mal. A Sud-àfrica, on els vincles amb Rússia es remunten al suport soviètic per acabar amb l'*apartheid*, els seus líders han vist la guerra com una oportunitat per omplir els buits comercials deixats per Europa i els Estats Units. A Amèrica Llatina, tot i que la majoria dels països ha votat la condemna a Rússia, s'han començat a veure les primeres esquerdes. Colòmbia va rebutjar fa poc subministrar armes a Ucraïna i el president brasiler Luis Ignacio Lula da Silva s'ha negat a donar suport explícit a Ucraïna. Fins i tot entre els països occidentals, la unitat no ha estat perfecta. Hongria ha sancionat tècnicament Rússia com a membre de la Unió Europea, però Viktor Orbán ha endarrerit diverses decisions que la UE que requereixen unanimitat. L'article conclou que ara que s'entra en el segon any de guerra, l'estratègia de Rússia és clara: allargar el conflicte fins que es trenqui la unitat d'Occident. Putin aposta a que els països europeus preocupats per l'impacte de la guerra sobre les seves economies i la seva política, deixaran de donar suport a les sancions i als lliuraments d'armes. I potser fins i tot els Estats Units, amb unes eleccions presidencials l'any vinent, es cansin de la guerra i pressionin Ucraïna per arribar a algun tipus d'acord negociat. En definitiva, de la capacitat d'unió d'Occident depèn el resultat del conflicte en un o altre sentit.

Fred Kaplan How the Ukraine War Is Likely to End

Des de la revista *Slate* Fred Kaplan argumenta que tot i que es parla d'una inevitable victòria d'Ucraïna i de la derrota russa, ambdós bàndols es troben en un situació d'estancament, i és probable que la guerra duri encara molt de temps. Cada bàndol té motius per creure que pot guanyar, o almenys que l'altre pot perdre. Putin espera poder esgotar Ucraïna llançant prou carn de canó humana a la seva primera línia i llançant prou míssils contra les seves ciutats. El president ucraïnès, Volodymyr Zelensky, espera que les seves tropes i la seva gent puguin resistir el temps suficient perquè arribi la propera ronda d'armes dels Estats Units i de l'OTAN: els tancs més potents, els vehicles de combat, els míssils, els drons i els sistemes de defensa aèria que podrien ajudar Ucraïna no només a disposar d'una defensa més sòlida, sinó també de llançar una contraofensiva que canviï el rumb de la guerra. Alguns han instat a Biden a enviar més armes de llarg abast, o fins i tot perquè les tropes o els pilots dels Estats Units i de l'OTAN intervinguin directament en la guerra. Biden i altres líders occidentals no ho fan per una raó: Rússia té armes nuclears, i Putin pot utilitzar-les si Occident creua aquesta línia vermella tan clara. Aquesta és la realitat de la dissuasió nuclear: dissuadeix no només els atacs nuclears, sinó també certs tipus d'atacs convencionals. La dissuasió funciona en els dos sentits. Putin, per exemple, s'ha abstingut d'atacar les línies de subministrament que portaven armes de l'OTAN des de Polònia. Kaplan es planteja doncs com pot acabar la guerra i considera que el més probable és que ho faci com han acabat la majoria de guerres de la història: mitjançant un acord diplomàtic. Això probablement implicarà d'alguna manera el destí de Crimea i la regió de Donbàs, els territoris en disputa i annexats a Rússia on aquesta guerra va començar el 2014. Es poden imaginar diversos escenaris possibles: referèndums supervisats internacionalment a les regions afectades; un gran acord on Rússia manté Crimea i Donbàs però Ucraïna s'uneix a l'OTAN i a la Unió Europea; alguna barreja de l'anterior, amb Crimea i Donbàs considerats com a zones desmilitaritzades patrullades per forces de pau internacionals. Però totes aquestes nocions semblen ara mateix simple especulació. No hi pot haver cap solució diplomàtica sempre que ambdós bàndols considerin que poden guanyar més continuant lluitant que no pas negociant. Kaplan conclou que encara que en les properes setmanes o mesos es pugui produir un esdeveniment inesperat com la mort o l'enderrocament de Putin i l'ascens d'un successor més conciliador, la mort de Zelensky i el posterior desànim del poble ucraïnès, o l'aparició de la Xina com a país mediador, el més probable és que, al febrer de 2024, es commemori el segon aniversari d'aquesta guerra.

Francesc Badia i Dalmases América Latina ante la guerra de Ucrania, un año después

Francesc Badia argumenta que ateses les devastadores conseqüències del conflicte a Ucraïna, el primer aniversari exigeix repensar l'equidistància que manté Llatinoamèrica. En efecte, les posicions més o menys equidistants o contemporitzadores que han pres grans potències regionals com la Xina o l'Índia, o espais geopolítics com l'Àfrica o l'Amèrica Llatina davant la guerra d'agressió de Rússia, de vegades sorprenen a Europa i als Estats Units. I sorprenen sobretot en el cas llatinoamericà, que per la seva arrel llatina sempre

s'ha considerat a si mateixa part d'Occident, encara que sigui al Sud Global. Els motius són múltiples, des de la distància geogràfica o els forts interessos econòmics, fins a un comprensible ressentiment antiimperialista i anticolonial, les crítiques a l'arrogància i al cinisme d'occident i, potser, el convenciment que la seva decadència és evident i inevitable. També pot resultar més rendible estar del costat dels emergents, encara que siguin règims autoritaris, fins i tot agressius, com és el cas de la Federació Russa. Així, la geopolítica té el seu pes, la forta penetració de la Xina de l'economia llatinoamericana, la propaganda de *Russia Today* i *Sputnik*, i la decadència relativa d'Occident i les seves múltiples contradiccions, obren l'espai per reubicar-se a l'escenari mundial i buscar un lloc en el nou món multipolar de la manera més avantatjosa possible per als interessos nacionals de cadascú. Però Badia adverteix que comprar el relat del Kremlin que l'agressió prové de l'OTAN i dels EUA i que Rússia només es defensa (la qual cosa s'escolta sovint a les capitals llatinoamericanes), és no voler veure la continuïtat històrica del que està passant a Ucraïna. Les conseqüències negatives potencials que un canvi de l'ordre internacional cap a l'hegemonia de les grans autocràcies xinesa i russa pot tenir per a l'estabilitat global, inclosa la llatinoamericana, obliguen a posicionar-se doncs amb claredat. Per consegüent, l'autor considera que el fet que la majoria de les societats llatinoamericanes, que es volen democràtiques i raonablement ben informades, comprin aquest relat i no facin l'esforç de comprendre és el que realment s'està jugant en aquesta guerra, és descoratjador. Que als seus principals líders, majoritàriament integrants d'una nova "marea rosa", sovint els costi condemnar les dictadures de Cuba, Veneçuela i Nicaragua per ser, pretesament, antiimperialistes com ells, té raons històriques que enfonsen les arrels en els anys 60 del segle passat. Es fa necessari per tant un "reset" que els situï a la tercera dècada del segle XXI, on la defensa de la llibertat i de la democràcia, els enemics de la qual proliferen no són només entre les potències estrangeres sinó entre les mateixes elits criolles. En darrer terme, ara que comença el segon any de la guerra, cal treballar per una pau justa però sabent de quina banda de la història ens situem.

Alexandra Brzozowski How the Ukraine war is resetting the EU's institutional balance

Des que Rússia iniciar la invasió a gran escala d'Ucraïna, la Comissió Europea ha començat lentament a omplir el buit de lideratge polític que deixaven cada cop més els seus estats membres. Setmanes abans que el president rus, Vladimir Putin, donés l'ordre d'envair Ucraïna, els funcionaris de la Comissió Europea, en coordinació amb els EUA, el Regne Unit i el Canadà, van començar a treballar per elaborar sancions contra Moscou. L'executiu de la UE, prèvia consulta amb els estats membres, va elaborar posteriorment propostes ambicioses per als deu paquets de sancions imposades fins ara. A més, poc després que la UE decidís trencar el tabú sobre el finançament de la compra i el lliurament d'armes a Ucraïna, la Comissió va fer el pas sense precedents d'ajudar a coordinar i finançar els lliuraments d'armes dels estats membres. El més sorprenent, però, és que l'executiu va començar a jugar un paper central a l'hora d'impulsar la candidatura d'Ucraïna a l'adhesió a la UE en el benentès que Kíiv duria a terme una sèrie de mesures legislatives i polítiques, anomenades les set recomanacions. S'espera ara que l'executiu de la UE publiqui la seva avaluació dels progressos d'Ucraïna a finals d'any, amb una presentació oral de les set

recomanacions de reforma de l'executiu de la UE prevista a la primavera i el paquet formal d'ampliació a la tardor. Més recentment, l'anomenat Grup de Suport a Ucraïna de la Comissió Europea s'ha convertit en una direcció general nova dedicada al país, centrada en la reconstrucció i el procés d'adhesió. La nova direcció se situaria al si de la DG NEAR (*European Neighbourhood Policy and Enlargement Negotiations*) que supervisa l'ampliació de la UE i les relacions amb el seu veïnat proper. Organitzada en tres àrees de responsabilitat, la direcció té l'encàrrec de coordinar la resposta de la UE a la futura reconstrucció d'Ucraïna, tenir cura de les polítiques econòmiques i sectorials i supervisar les reformes, el respecte de l'estat de dret i la lluita contra la corrupció. Amb tot, alguns a Brussel·les, creuen que la implicació de l'executiu de la UE no està exempt de riscos, ja que els màxims dirigents de la UE, i especialment von der Leyen, semblen haver lligat el seu llegat al procés d'adhesió d'Ucraïna, i que no queda clar que els estats membres estiguin disposats a ser liderats per una institució sense mandat democràtic com ho és la Comissió.

Catalonia, Spain, Europe

André Gattolin & Thibault Muzergues Un concept géo-régional pour l'Union : l'Europe vers le Sud

Durant quatre dècades, Europa ha apostat per l'estabilitat i la predictibilitat. Aquest marc ja s'ha trencat. Com dotar-se d'una matriu política davant la guerra híbrida de Rússia? La clau d'aquesta crisi està a la Mediterrània i això Putin ho sap. Amb aquestes premisses, els autors consideren urgent dissenyar una nova estratègia en l'eix Nord-Sud europeu, pensant en un conjunt regional més que de veïnatge. Al·legar l'anomenada impredictibilitat i irracionalitat de Vladimir Putin, com encara fem massa sovint avui dia per justificar els nostres reiterats errors d'apreciació passats, és més una escapatòria que no pas un argument. Un dels majors defectes d'aquesta brúixola estratègica és que en cap moment no qüestiona les implicacions geoestratègiques de la política comercial, principal palanca de poder de la Unió, respecte a tercers països. El mite d'un conflicte localitzat no explica la creixent implicació de Moscou a l'Orient Mitjà i Àfrica. Altrament, com explicar tots els peons que ha anat situant Rússia a la Mediterrània oriental, des de Síria fins a Líbia passant per Xipre? Perquè el que és habitual en la diversitat de relats desenvolupats per Rússia a Ucraïna, Europa, Orient Mitjà i Àfrica és l'enunciació d'una guerra contra Occident, suposadament la font de tots els mals en aquestes parts del món i més enllà. Aquest conflicte amb l'Occident col·lectiu també permet rehabilitar l'islam (inclòs l'islam polític) entre els líders russos, fins al punt d'esdevenir avui un pilar de la seva croada contra Occident. El recent apropament a l'Iran per al lliurament d'armes és una bona il·lustració d'aquesta inversió. Per dur a terme la seva estratègia d'ofec a Europa, Rússia pretén ara reforçar la seva presència militar i política arreu de la Mediterrània oriental, a l'Àfrica i a l'Orient Mitjà, perquè és el nus gordià dels fluxos estratègics, ja siguin alimentaris, migratoris o energètics, que afecten Europa. Per què doncs tanta debilitat, en particular d'Europa, veïna de la Mediterrània i geogràficament propera tant a l'Orient Mitjà com a Àfrica? Els autors argumentem que el problema es deu principalment al fet que la política de veïnatge de la Unió Europea s'ha articulat essencialment al voltant d'un eix Oest-Est, sense preocupar-se per la profunditat estratègica de l'interior. Tanmateix, si és

cert que la Unió Europea s'ha d'enfrontar a una amenaça directa vinguda de l'Est, també ho és que flanquejada per una zona sud especialment inestable de la qual procedirà la majoria de les seves matèries primeres en el futur i on els possibles excedents agrícoles podrien trobar sortida. I si els extensos espais russos poden enfosquir (erròniament) la qüestió de la profunditat estratègica a l'Est, no és així al Sud, on la multiplicitat d'actors i la impossibilitat actual de controlar espais molt grans no permet una acció a gran escala. En definitiva, la guerra d'Ucraïna mostra fins a quin punt Europa necessita una nova política exterior: primer en direcció Oest-Est deixant de reduir-la al seu veïnat immediat oriental però aglutinant el conjunt eurasiàtic, Turquia, part de l'Orient Mitjà. i fins a cert punt l'Iran. Paral·lelament, també ha de desenvolupar una nova estratègia en el seu eix nord-sud, pensant en la regió Europa/Orient Mitjà/Àfrica com un conjunt i no només com a regions separades.

Boaventura de Sousa Santos ¿Puede Europa sobrevivir a este momento?

L'autor alerta de que s'estan acumulant senyals que un perill més gran que l'actual guerra a Ucraïna pot entreveure's a l'horitzó. Al seu entendre, pel que fa a l'opinió pública i el discurs polític dominant, la presència d'aquest perill es manifesta en dos símptomes contraposats. D'una banda, les forces polítiques conservadores no només controlen les iniciatives ideològiques, sinó que també tenen una acollida privilegiada als mitjans de comunicació. En aquest corrent d'opinió conservadora es barregen cada cop més posicions de dreta i extrema dreta, i vol inculcar la idea de la necessitat d'eliminar l'enemic. L'eliminació per paraules condueix a una predisposició de l'opinió pública cap a l'eliminació pels fets. Si bé en una democràcia no hi ha enemics interns, només adversaris, la lògica de la guerra es transposa insidiosament per assumir la presència d'enemics interns, les veus dels quals han de ser silenciades. De Sousa però argumenta que aquest clima polític i ideològic es contraposa a un símptoma oposat. Els observadors o comentaristes més atents són conscients del fantasma que recorre Europa i sorprenentment han confluït expressant les seves preocupacions sobre el tema. El que tenen en comú és la distinció entre els temes de la guerra i la pau i els temes de la democràcia. Poden divergir en la primera cosa i convergir en la segona. Tots estem d'acord que només l'enfortiment de la democràcia a Europa pot conduir a la contenció del conflicte entre Rússia i Ucraïna i, idealment, conduir a la solució pacífica. Sense una democràcia vigorosa, Europa seguirà caminant somnàmbula cap a una nova guerra i cap a la seva pròpia destrucció. Europa és molt més gran del que es considera des de Brussel·les. A la seu de la Comissió Europea domina la lògica de la pau segons el Tractat de Versalles de 1919, i no l'establerta al Congrés de Viena de 1815. El primer va humiliar la potència vençuda (Alemanya) després de la Primera Guerra Mundial i la humiliació va conduir a una nova guerra 20 anys després; el segon va honrar la potència vençuda (la França napoleònica) i va garantir un segle de pau a Europa. La pau que es proposa avui és la del Tractat de Versalles i pressuposa la derrota total de Rússia. Fins i tot suposant que això passi al nivell d'una guerra convencional, és fàcil predir que si la potència perdedora té armes nuclears, no dubtarà a fer-les servir. L'autor conclou afirmant que sense Rússia, Europa és la meitat de si mateixa, econòmicament i culturalment. La il·lusió més gran inculcada en els europeus per la guerra de la informació durant l'últim any

és que Europa, una vegada amputada de Rússia, podrà recuperar la seva integritat amb l'ajuda dels Estats Units, que cuiden molt bé els seus interessos. La història mostra que un imperi decadent sempre intenta arrossegar les zones d'influència per frenar el declivi. Tant de bo Europa sàpiga cuidar els seus propis interessos.

Wolfgang Münchau Can Britain ever rejoin the EU?

Després de gairebé tres anys d'ençà que el Regne Unit va abandonar la Unió Europea, creixen les opinions que defensen que el Brexit va ser un error tot i que això no implica que hi hagi cap intenció per retornar a la UE. El sorgiment d'aquestes veus té a veure amb la manca d'un model econòmic post-Brexit i Münchau reflexiona sobre la possibilitat que Londres faci un pas enrere i les implicacions que aquest canvi de direcció podria tenir en la seva relació amb Brussel·les. En primer lloc, l'autor adverteix als sectors que estan treballant en una campanya de retorn a la UE que tinguin en compte el que esperen de la UE, però també que tinguin en consideració com el Regne Unit pot contribuir al conjunt europeu. En aquest sentit, cal tenir en compte la possibilitat que Londres ja no sigui el centre financer d'Europa davant del ràpid desenvolupament econòmic d'altres regions, com seria el cas de Milà. En segon lloc, lrecorda que el Regne Unit mai no ha estat un membre com els altres ja que gaudia d'una mena d'exclusió voluntària pel que fa a la moneda i fins i tot a la Carta dels Drets Fonamentals, juntament amb l'àmbit de seguretat internacional i justícia. Aquesta particularitat va ser obtinguda a través de l'amenaça britànica de vetar les revisions dels tractats europeus. El que està clar és que, si el Regne Unit retornés com a membre, no gaudiria de les concessions anteriors i se li demanaria que s'adeqüés a les polítiques europees d'immigració i assumptes interiors. A més, no hi ha cap garantia que el conjunt d'estats membres acceptessin la seva reincorporació. En tercer lloc, l'actual debat polític està centrat en la regulació i en la proposta de la suspensió de l'ajuda estatal en resposta a les polítiques americanes de reducció de la inflació. Münchau explica que aquest fet podria afavorir el poder i les polítiques d'una Alemanya que, en certa manera, sembla donar veu a les nacions europees més petites i que formen part de la zona econòmica alemanya. Tenint en compte els canvis que s'estan produint en l'àmbit europeu, Münchau destaca un parell d'alternatives que podrien donar de nou cabuda al Regne Unit. La primera fa referència al suggeriment de l'antic membre del Parlament Europeu, Andrew Duff, que demana la reforma dels tractats europeus per aconseguir una pertinença associada única de tercers països amb els quals la UE té relació. Tot i que acceptar aquesta idea permetria una adhesió limitada i una reactivació de les relacions més realista amb el Regne Unit, no sembla haver-hi indicis d'un possible moviment en aquesta direcció. L'altra alternativa seria que Londres fos membre només del mercat únic, però això la tornaria a fer subjecte de la legislació europea i impossibilitaria la presa de decisions unilaterals pel govern britànic.

Murray Leith Nicola Sturgeon resignation: the unanswered questions for Scotland she leaves behind

La dimissió de la primera ministra escocesa Nicola Sturgeon ha estat una sorpresa per tota

Escòcia i ha tingut un gran ressò internacional. Tot i la recent onada de controvèrsies i dificultats que afectaven el *Scotland National Party* (SNP) com per exemple el projecte de llei de reforma del reconeixement de sexe, la possibilitat d'un nou referèndum per la independència, la investigació financera en relació amb l'anomenat "ferry fiasco", no hi havia indicis que Nicola Sturgeon anés a dimitir. En aquest context, la qüestió d'un segon referèndum sobre la Independència d'Escòcia s'ha convertit en un autèntic trencaclosques després que el Tribunal Suprem dictaminés que el govern escocès no té la competència de convocar-lo sense l'acord de Westminster. Aquesta negativa ha portat a la divisió del SNP sobre com assolir la independència. Nicola Sturgeon ha emfatitzat que no marxa per les pressions polítiques recents sinó que hi ha hagut diversos temes que han sacsejat les darreres setmanes del seu mandat, principalment el projecte de llei de reforma del reconeixement de gènere, l'aprovació del qual ha estat bloquejada pel govern de Londres. Cal destacar que és la primera vegada que el govern britànic intervé per impedir que una proposta aprovada per un òrgan descentralitzat es converteixi en llei. Després de vuit anys al poder, i amb un suport que transcendia a les divisions partidistes Nicola Sturgeon ha dimitit i l'escenari polític escocès i britànic s'ha complicat de forma sobtada.

Andrew Marr Why the battle for the Union is far from over

Amb la recent renúncia de Nicola Sturgeon com a primera ministra d'Escòcia, el tema de la independència escocesa ha tornat a guanyar rellevància en el debat polític. Andrew Marr reflexiona sobre els èxits i els fracassos del govern de Sturgeon i la direcció que el futur del país pot prendre en funció de qui la substitueixi. L'autor defensa que durant els anys que Sturgeon va dirigir el país, es van donar oportunitats per aconseguir la desitjada independència. No obstant això, la seva obstinació per mantenir una inclinació liberal va fer que es perdés en el procés i s'oblidés de la tasca política que la podria haver ajudat a assolir una majoria independentista. En aquest sentit, Marr considera inviable la possibilitat d'una Escòcia a curt termini. Sturgeon no ha aconseguit convocar un altre referèndum com a resultat de la sentència del Tribunal Suprem que ha dictaminat que qualsevol convocatòria d'aquest tipus s'ha de fer amb l'acord del Parlament britànic. D'altra banda, Marr afirma que el problema principal ha estat no tenir una estratègia econòmica clara que pogués comportar una millora del benestar de la població escocesa. Amb la dimissió de Sturgeon, la qüestió de la unió torna a estar sobre la taula. Des de diversos àmbits es demana el trasllat dels principals departaments de l'Estat a Glasgow o Edimburg, la reconstrucció de l'exèrcit escocès per la seva posició geogràfica i estratègica i també la transformació del país en un centre de revolució de l'energia verda. El camí que Escòcia segueixi en els pròxims mesos dependrà de qui sigui escollit per liderar el país. Les diferents alternatives deixen entreveure una certa controvèrsia emmarcada en els drets de les persones. Així, mentre que els candidats Ash Rean i Kate Forbes es mostren contraris al matrimoni gai, l'avortament o la legislació trans, el ministre escocès de la salut Humza Yousaf és un clar defensor de la introducció de reformes per al reconeixement de gènere.

Le Monde Sortir de l'aigreur du Brexit

Amb l'acord del 27 de febrer, Rishi Sunak passa pàgina en la caòtica història del Brexit i sembla trencar amb l'estratègia de Boris Johnson, el projecte polític del qual semblava reduir-se a un enfrontament interminable amb el vint-i-set veïns del Regne Unit. El contingut de l'acord se centra a Irlanda del Nord i pretén resoldre la disputa entre Londres i Brussel·les derivada de l'aplicació, en aquesta província del Regne Unit, del tractat del Brexit signat a finals de 2019. Per tal d'evitar el retorn d'una frontera entre les dues parts d'Irlanda, el tractat va mantenir Irlanda del Nord al mercat únic europeu de mercaderies. Com a resultat, les mercaderies que transiten pel mar d'Irlanda estan subjectes a controls duaners que obstaculitzen el comerç i indignen els unionistes d'Irlanda del Nord que consideren qualsevol interferència de la UE com una amenaça per a la seva pertinença al Regne Unit. L'editorial de *Le Monde* afirma que el nou acord ha de permetre facilitar la circulació de mercaderies eximint del control les que tenen com a destinació final Irlanda del Nord, i no la República d'Irlanda, membre de la UE. El text també preveu que l'Assemblea Parlamentària d'Irlanda del Nord pugui oposar-se als canvis de les normes europees que afectin la província. Però la qüestió l'acord va molt més enllà del marc irlandès. Representa per a Rishi Sunak una aposta agosarada: sortir de la baralla amb la UE en un moment en què la majoria dels britànics han pres consciència de les conseqüències perjudicials del Brexit i diuen lamentar el resultat del referèndum de 2016. A més de tractar de mitigar els danys econòmics, el primer ministre britànic també busca treure el seu país d'un cert aïllament. Aquest desig recíproc de Londres i els Vint-i-Set de normalitzar les seves relacions, després d'un divorci tempestuós, és un fet positiu. Finalment, *Le Monde* considera que el retorn de la guerra a Europa i les amenaces geopolítiques i climàtiques exigeixen que els britànics i la UE parlin i actuïn amb una sola veu, diplomàticament, energèticament i militarment.

Rajeev Syal Northern Ireland protocol: what are the issues and what could change?

Arran del nou acord signat entre el Regne Unit i la UE respecte del Protocol d'Irlanda del Nord, Rajeev Syal planteja una sèrie de punts claus per entendre el problema. Abans del Brexit, tant la República d'Irlanda com Irlanda del Nord eren membres de la Unió Europea i, per tant, estaven sotmeses a les normes comunes als 27. Arran del Brexit, Irlanda del Nord va deixar de formar part de la Unió Europea, però no del seu mercat únic, amb la qual cosa les seves activitats comercials amb els països de la UE travessàvem la frontera terrestre i marítima de la República d'Irlanda que continua formant par de la Unió. En la mateixa línia, l'arribada de productes del Regne Unit està subjecta als controls alimentaris que la Unió imposa a aquells béns i serveis procedents d'estats no membres. Aquest fet ha generat una gran inestabilitat política a Irlanda del Nord, ja que actors polítics com els unionistes han mostrat la seva insatisfacció amb aquestes mesures duaneres i han avisat de les conseqüències futures per la pau de la regió. Syal exposa els diferents aspectes de la reforma de l'acord inicial. El Protocol actual estableix que el control es faci quan els productes arribin a Irlanda del Nord i d'allà siguin transportats a la República d'Irlanda. La

proposta del Regne Unit inclou la creació de dues línies: una verda només per aquells béns que tenen com a destí Irlanda del Nord i una vermella per aquells productes pels quals el destí final és la República d'Irlanda. Durant les negociacions han sorgit diferents punts de fricció, entre els quals destaquen la identificació d'empreses amb un estatus de confiança i com obtenir-lo, conjuntament amb les problemàtiques que això comporta pel comerç digital.

Ben Munster Italy's Opposition Wonders if It's Time to Get Radical Again

Les primàries del Partit Democràtic d'Itàlia s'han convertit en una dura disputa per dirimir el lideratge de l'oposició italiana i que podria servir de model als moviments post populistes a Itàlia i altres països. El Partit Democràti, juntament amb les altres formacions polítiques d'esquerra, va obtenir uns resultats desastrosos a les darreres eleccions on la coalició d'extrema dreta liderada per Giorgia Meloni va aconseguir fer-se amb el poder. Els dos canidats al lideratge del PD, Elly Schlein i Stefano Bonaccini, es presenten com a hereus de la tradició política de la Bolonya roja, tot i presentar algunes diferències. Elly Schlein és una progressista liberal a l'estil nord-americà amb preocupacions pel canvi climàtic, la justícia social i la desigualtat, i defensa la redistribució de la riquesa. Stefano Bonaccini, antic comunista d'herència obrera planteja polítiques concretes, fent èmfasi en la unitat i en la seva experiència. Sembla que la balança s'ha decantat en favor de Schlein i per a alguns analistes el resultat és descoratjador en el sentit que la seva victòria podria enviar una senyal que el PD ha triat un "ersatz d'esquerres" per intentar reconquerir el poder.

Matthew Karnitschnig The truth about Germany's Zeitenwende

Pocs dies després de la invasió d'Ucraïna, el canceller Olaf Scholz va afirmar davant del Parlament que s'estava vivint un autèntic *Zeitenwende*, un punt d'inflexió de la Història, que el món ja no seria el mateix i es va comprometre a destinar 100.000 milions d'euros en la modernització de l'exèrcit alemany per bé que fins ara, només hi ha una previsió de despesa de 30.000 milions per avions de caça amb capacitat nuclear, helicòpters de transport i altres equipaments. La resiliència d'Ucraïna a donat a Scholz més marge de temps per enfrontar el *Zeitenwende* i resoldre el debat sobre el subministrament de vehicles i tancs de combat, que en principi s'havia negat a enviar per por a una escalada. L'autor assenyala que la força principal que frena Scholz es el seu propi Partit Socialdemòcrata, que va guanyar les eleccions més per la debilitat dels oponents que no pas pel propi atractiu, i on té un pes rellevant el sector més anti-americà del líder del grup parlamentari al *Bundestag*, Rolf Mützenich. Això en un context on un estudi revela que només el 46% dels alemanys considera que els Estats Units es un aliat de confiança. Això també va quedar clar a l'últim cap de setmana de febrer a Berlín, quan van sortir als carrers del centre de Berlín milers de manifestants per protestar contra una guerra de la qual molts culpaven els Estats Units. L'autor afirma que Scholz, com l'excancellera Angela Merkel, és un polític que actua molt en funció de les enquestes d'opinió i quan van mostrar que els alemanys eren escèptics a l'hora d'enviar armes pesades a Ucraïna, es va retenir i

només va cedir quan la pressió externa, especialment dels Estats Units, es va fer massa forta.

Marta Prochwicz-Jazowska Ukraine war won't give Poland a free pass on democracy

Durant la seva recent visita a Polònia, Joe Biden va tornar a qualificar la guerra a Ucraïna com una lluita entre democràcia i autocràcia. Per a molts observadors això no deixa de ser irònic, ja que Polònia fa temps que està sent acusada de retrocés democràtic, i el Partit de la Llei i la Justícia (PiS) al poder d'erosionar la independència judicial, d'atacar la comunitat LGBTQ+ i de violar els drets humans a la frontera amb Bielorússia quan es va produir una onada de migrants a finals de 2021. Tot i que la resposta de Polònia a la guerra ha estat contundent i que el viatge de Biden subratlla l'estreta alineació estratègica entre ambdós països, com a garant de la seguretat de Polònia, Washington està en molt bona posició per exigir una millora en la qualitat de la seva democràcia. la llibertat dels mitjans, la independència judicial i els drets de les minories. Paral·lelament, a finals de l'any passat, l'Agència dels Estats Units per al Desenvolupament Internacional (USAID) va presentar un nou programa d'iniciatives locals a Europa Central, inclosa Polònia, amb l'objectiu d'enfortir les institucions democràtiques, la societat civil i mitjans independents. A més, fa pocs mesos la Comissió Europea va portar Polònia davant del Tribunal de justícia de la Unió Europea per impugnar la primícia del dret de la Unió Europea sobre el dret nacional. I malgrat els elogis generalitzats pel suport de Polònia a Ucraïna, la Comissió no alliberarà l'aportació del fons de cohesió i recuperació fins el restabliment de la independència judicial al país. En aquest sentit, doncs, és important saber que ni els Estats Units ni la UE no donaran a Polònia un xec en blanc, independentment de la seva importància estratègica en la guerra a Ucraïna.

Hamza Karčić NATO Needs to Welcome Bosnia Before It's Too Late

L'article adverteix que diversos actors prorussos amenacen de fer descarrilar el futur de Bòsnia impedint-ne l'adhesió a l'OTAN. A principis de febrer, l'ambaixador de Rússia a Bòsnia va fer una amenaça velada al país en cas que decidís continuar amb el seu procés l'adhesió a l'Aliança Atlàntica. Des del final de la guerra, unir-se a la UE i l'OTAN han estat els principals objectius estratègics de Bòsnia, tot i que vista la situació geogràfica i política l'OTAN és d'especial rellevància. La història recent del país, marcada per la secessió interna i la interferència externa de les veïnes Sèrbia i Croàcia als anys noranta, és un recordatori constant de la necessitat d'adquirir un paraigua de seguretat. L'autor assenyala que en soscavar el funcionament de Bòsnia, les forces anti-OTAN estan treballant perquè el país segueixi sent fràgil i no compleixi els requisits per ser membre de ple dret a l'Aliança. En aquesta missió de sabotatge afirma que els ajuda el sistema polític del país, un dels més complexos del món, per a una població de menys de 3 milions d'habitants. En efecte, Bòsnia té múltiples nivells de govern: l'estatal, les institucions regionals, els cantons i els municipis. Com a resultat del complex acord de repartiment del poder, hi ha una sèrie de

vetos institucionals integrats que dificulten la presa de decisions eficient. Per a un país amb una població que disminueix ràpidament, Bòsnia té un nombre extraordinàriament alt de polítics: tres copresidents, 14 parlaments, més de 130 ministres i almenys 70 partits polítics. Aquest sistema fa que es triguin mesos a formar governs a diferents nivells arreu del país. Al voltant de 10 grans partits polítics del país estan al poder i a l'oposició simultàniament en diferents nivells de govern. Això, juntament amb la política i els vetos de base ètnica, impedeix realitzar canvis efectius. Així doncs, des de la independència Bòsnia s'ha enfrontat al bloqueig institucional, el secessionisme, la corrupció desenfrenada i la intromissió externa en el que ha resultat ser una dècada i mitja d'inestabilitat prolongada. Ara, amb dos partits polítics influents a la nova coalició de govern a nivell estatal que defensen posicions prorusses, les alarmes s'han encès per als musulmans bosnians. Segons l'últim cens realitzat el 2013, els bosnians musulmans eren el 50,1% de la població. Si bé els serbis i els croats d'ètnia sèrbia tenen els seus estats afins a les veïnes Sèrbia i Croàcia, aquest no és el cas dels bosnians. No tenen una pàtria alternativa. Per als bosnians musulmans, la construcció de les institucions del país i l'adhesió a l'OTAN són crucials per garantir la seva seguretat. D'altra banda, la inestabilitat fomentada pels actors prorussos també té un abast fora de les fronteres del país, ja que una desestabilització de Bòsnia podria estendre's fàcilment a Croàcia i Montenegro, estats membres de l'OTAN. Això no obstant, l'autor destaca que la bona notícia és que, malgrat la política electoral canviant de Bòsnia, les enquestes mostren que el suport a l'entrada a l'OTAN encara és molt popular. Una enquesta realitzada per l'*International Republican Institute* l'any passat revela que el 69% dels bosnians i el 77% dels croats donen suport a l'adhesió a l'OTAN.

Democracy, diversity and culture

Eszter Kováts When radical zealotry meets the polarising populists

En aquests darrers anys les anomenades guerres culturals han adquirit molt protagonisme a Europa Occidental i als Estats Units, i han estat utilitzades per la dreta radical per legitimar mesures antidemocràtiques. Mitjançant referències i anàlisis reduccionistes, la dreta radical construeix reivindicacions atractives on presenten un Occident decadent, que ha perdut les referències del que anomenen valors tradicionals. La llibertat d'expressió en l'àmbit universitari ha estat sovint al centre d'aquestes controvèrsies, principalment per mitjà del que es coneix com a "cultura de la cancel·lació". Es pot estar d'acord que, en una societat democràtica, a la universitat no hauria de tolerar-se cap discurs sexista, racista, homòfob o transfob. No obstant això, el significat d'aquests termes avui en dia és objecte de debat. Les reflexions que fa l'autora al text obren el debat de l'abast del pluralisme. Alhora estableix que certs punts de vista sobre la justícia social en determinats contextos s'han convertit per alguns acadèmics activistes en conviccions tan fermes que són comparables als dogmes religiosos. Algunes reivindicacions poden comparar-se amb el fanatisme com la creació de rituals i actes de fe; la legitimació de la violència contra els oponents; la sacralització de conceptes com la noció d'identitat de gènere, etc. Aquest enfocament religiós pot ser perjudicial per a la investigació acadèmica i el debat polític obert.

Samantha Power How Democracy Can Win

L'article assenyala que la democràcia americana és ara més fràgil que quan Joe Biden va deixar la vicepresidència el 2016. Com va afirmar Ronald Reagan al 1982, encara que la democràcia no és una flor fràgil, també necessita que se la cultivi mitjançant el suport a mitjans independents, l'estat del dret, els drets humans, la bona governança, la societat civil, els partits polítics i les eleccions lliures i justes. Un estudi encarregat per USAID revela que cada 10 milions de dòlars d'ajuda a la democràcia invertits entre 1992 i 2000 va contribuir a un salt de set punts en l'índex de democràcia global de 100 punts. Per descomptat, és necessària una adaptació del conjunt d'eines per fer front a nous reptes com la propagació de l'autoritarisme digital i insatisfacció econòmica generalitzada que les forces antidemocràtiques aprofiten per estendre la seva influència. A més de les desigualtats, l'augment de la desinformació o el bloqueig polític constitueixen una sèrie de factors interrelacionats que contribueixen a debilitar la democràcia. L'autora considera que moltes democràcies han privilegiat massa la llibertat individual política sense estar prou atents a la corrupció, la desigualtat i la manca d'oportunitats, la qual cosa ha generat la pèrdua de fe en la democràcia i l'ascens de líders populistes i governs autocràtics. Amb tot, l'enfortiment de la democràcia no pot ser només la tasca del govern, sinó que també necessita el compromís i el suport de les altres institucions, de les empreses i dels ciutadans. També cal tenir en compte el perill de les tecnologies digitals, que en mans de règims autoritaris, són utilitzades per controlar i reprimir els ciutadans. Part del problema rau en la manca de normes globals i legals que regulin aquest marc tecnològic, i això representa tot un repte per incorporar valors democràtics en el disseny i desenvolupament de les noves tecnologies.

The Economist Why statelessness is bad for countries and people

A mitjans de febrer, Nicaragua va revocar la ciutadania a més de 300 polítics i activistes de l'oposició. Uns dies més tard, els legisladors israelians van facultar el govern per desposseir de la ciutadania els àrabs israelians que han estat condemnats per terrorisme, han estat a la presó o han rebut diners de l'Autoritat Palestina. Fa pocs dies una ciutadana anglesa que l'any 2015 es va unir a l'Estat Islàmic quan tenia 15 anys, va perdre la seva apel·lació davant un tribunal britànic contra la retirada de la seva ciutadania. S'estima que el nombre d'apàtrides al món se situa al voltant dels 15 milions de persones i *The Economist* es pregunta perquè és tan perjudicial ser apàtrida. El dret internacional reconeix a tothom l'accés als drets bàsics, com ara la llibertat de religió i de moviment. Els estats són responsables de garantir que les persones puguin exercir aquests drets, dels quals normalment la ciutadania o la residència permanent són un requisit previ. En canvi, la condició d'apàtrida pot col·locar les persones en una situació precària, dificultant l'obtenció de coses bàsiques com l'assistència sanitària o el permís de conduir. És per això que el dret internacional garanteix a tothom el dret a la nacionalitat. I, tanmateix, això és una regla universal. La condició d'apàtrida es va convertir en un fenomen de masses als anys vint, quan els bolxevics van retirar la ciutadania a centenars de milers d'emigrants que havien

fugit de la revolució russa. Els nazis van utilitzar la despossessió de la ciutadania com una forma de persecució dels jueus a partir de 1935. Al llarg del segle XX, la ruptura d'imperis ètnicament diversos va portar a la formació d'estats-nació que restringien qui podia obtenir la ciutadania, provocant un augment de la ciutadania apàtrida. La discriminació ètnica o religiosa en va ser el principal motor, ja que es calcula que tres quartes parts dels apàtrides són minories al seu país d'origen. El tractament dels apàtrides varia d'un lloc a un altre. A Estònia i Letònia, es va negar la ciutadania a centenars de milers de residents de parla russa després de la dissolució de la Unió Soviètica, tot i que poden fer la majoria de coses excepte votar. El 1982, Myanmar va revocar efectivament la ciutadania del poble rohingya, que són principalment musulmans, i després els va expulsar del país, matant-ne desenes de milers. El 2019, l'Índia va declarar estrangers 1,9 milions de musulmans de parla bengalí a l'estat d'Assam, com a part d'una campanya contra suposades intrusions des de Bangla Desh. Les persones que no poden demostrar la seva residència sovint poden convertir-se en apàtrides: un milió de mariners nòmades, coneguts com els Sama o Bajau, no tenen ciutadania en molts llocs del sud-est asiàtic. Una altra causa és la discriminació de gènere, ja que a 24 països les mares no transmeten automàticament la seva ciutadania als seus fills. Un nadó nascut, per exemple, d'una mare qatari i d'un pare qatarí mort o absent podria ser apàtrida. Avui la majoria d'apàtrides neixen sense ciutadania. Uns quants centenars l'han perdut perquè els països els consideren una amenaça per a la seguretat nacional, com en el cas abans esmentat de la Gran Bretanya, Israel i Nicaragua. Molts països només desposseeixen de la ciutadania les persones amb doble nacionalitat per evitar que siguin apàtrides. En darrer terme, la ciutadania fonamenta els drets i les proteccions de les persones i deixa clar quin estat és el responsable de fer-los efectius. I si cap estat no reconeix la ciutadania d'una persona, llavors aquesta queda completament desprotegida.

Economy, welfare and equality

Time News How China shapes the world with loans

Un article publicat a *Time News* revela com Xi Jinping prepara una revolució en el sistema d'ajudes a l'estranger per mantenir i augmentar la seva influència que des del 1999 s'ha estès mitjançant préstecs a tot el món. Els bancs xinesos han finançat tota mena de projectes, des del metro de La Meca (amb un cost de 16.500 milions de dòlars) fins a les primeres obres de Bandar, un nou i brillant projecte urbanístic a l'estat Johor a Malàisia, un intent d'establir un rival per a Singapur. Quan va esclatar la pandèmia de COVID-19, el món devia als vuit bancs estatals xinesos més grans almenys 1,6 bilions de dòlars, un equivalent proper al 2% del PIB mundial. Els crítics acusaven la Xina d'atreure amb fins geopolítics i mitjançant els seus préstecs als països pobres cap a unes trampes d'endeutament. Els tecnòcrates es preocupaven per la manera d'encaixar la Xina en les estructures que el món ric feia servir per alleujar el deute dels països pobres. Els funcionaris xinesos, mentrestant, temien cada cop més no obtenir rendibilitat d'un gran nombre de projectes. Un cop superada la pandèmia, els bancs xinesos tornen a oferir els seus crèdits, la Xina està canviant d'orientació i el sistema que està sorgint és més àgil i sofisticat, Els prestadors xinesos a l'estranger, inclosos els dos majors, Exim i el Banc de Desenvolupament de La Xina són de propietat estatal, cosa que difumina les fronteres entre

el préstec amb fins de lucre i l'ajuda. Mentre que els prestadors occidentals lliuren els crèdits als prestataris, oa organitzacions benèfiques dels països receptors, gairebé tots els préstecs de la Xina serveixen per finançar infraestructures construïdes per empreses estatals xineses, cosa que significa que de fet els diners no surtin mai del país. Les característiques d'aquest nou gir es comencen a perfilar. El 2020, les autoritats van dir a les empreses constructores que els futurs projectes de la *Belt & Road Initiative* havien de seguir plans meticulosos i no concedir més préstecs a països ja molt endeutats amb la Xina. Així mateix, els responsables polítics xinesos estan assumint també un control més gran sobre el desemborsament. Abans de la pandèmia, els fons de capital propietat de ministeris, entitats de crèdit oficial i altres segments oficialistes eren la font de finançament exterior de més creixement, segons les dades de la Universitat de Boston. Aquests fons permetin als agents del govern dirigir els diners cap a on volen, sense haver de passar per les empreses constructores estatals. Alguns fons són associacions entre Xina i països del Golf; altres actuen de manera similar als fons de capital privat. Els gestors dels fons prenen les grans decisions. Fins ara han optat per invertir en tecnologia financera i ecològica. Amb el temps, la Xina fins i tot podria utilitzar aquests canals per fer inversions en països rics poc desitjosos d'endeutar-se. Molts dels projectes de la nova generació es fan en llocs amb abundància de matèries primeres que són crucials per a la transició ecològica. La indústria manufacturera xinesa solia requerir molt de petroli i mineral de ferro. Ara fabrica més vehicles elèctrics que qualsevol altra part del món, i necessita enormes quantitats de cobalt, coure i liti. Entre el 2018 i el 2021, fins i tot quan els bancs estatals van deixar de prestar diners a altres països, es van enviar milers de milions de dòlars a associacions entre empreses estatals xineses i operacions locals de mineria metal·lífera a Amèrica Llatina. En aquest nou sistema més àgil i centralitzat, els diners es destinen a dos tipus de prestataris: aquells que tenen bones possibilitats per tornar-lo (perquè és probable que els projectes generin beneficis o perquè els governs són prou rics) o aquells amb qui qualsevol pèrdua de diners constitueixi un preu que val la pena pagar a canvi d'avantatges diplomàtics o militars. S'han acabat els préstecs a països amics amb utilitat geopolítica limitada, com ara Angola i Veneçuela. Tot i això, el Corredor Econòmic Xina-Pakistan (denominació d'uns megaprojectes per valor de 60.000 milions de dòlars en un país que ja deu més del 30% del seu deute extern a la Xina) sembla una excepció a la nova regla creditícia.

James Meadway Covid reshaped the global labour market – these strikes are just the start

L'autor argumenta que l'impacte de la COVID-19 ha comportat l'inici d'un període on l'equilibri del poder en el mercat laboral oscil·la a favor dels treballadors, i afirma que entre l'envelliment de la població, el canvi d'actituds i els reptes al credo capitalista, els treballadors tenen un poder sense precedents. L'impacte de la ha estat molt important en les estructures formals de la globalització com ara el moviment de mercaderies, les interrupcions en la cadena de subministrament, les restriccions de viatge, etc. Així doncs, la pandèmia ha accelerat les tendències cap a la divergència econòmica i la desglobalització. En un sentit més ampli, estem presenciant el sorgiment del que John Bellamy Foster anomena "proletariat ambiental" arran de les cada vegada més freqüents catàstrofes ecològiques que també afecten altres sector com el subministraments de béns i

serveis. En aquest context, una de les causes que pot explicar l'important suport a les vagues, per exemple als Estats Units, al Regne Unit i a França, és la fractura entre la ideologia del treball i l'experiència real. Amb la pandèmia, ha quedat patent que els salaris reals molts treballadors claus o essencials han disminuït ràpidament. L'autor també considera que la COVID-19 ha millorat el poder de negociació dels treballadors i un canvi en l'expectativa de la gent cap al treball, que condueix a un augment dels conflictes laborals. Els economistes Charles Goodhart i Manoj Pradhan argumenten que el canvi demogràfic derivat de l'envelliment i de la reducció de la població farà que la mà d'obra sigui més escassa i poderosa enfront del capital.

Isabelle Barthès & Patricia Velicu Sustainable competitiveness needs a social dimension

Les autores afirmen que la nova llei de regulació de la inflació adoptada per l'administració Biden posa en dubte la competitivitat de la Unió Europea. Tot i que gran part de l'atenció s'ha dirigit als subsidis ecològics, en canvi s'ha donat poca importància als efectes de la dimensió social de la llei. L'argument principal que defensen les autores és que aplicar una estratègia d'imitació al pla de recuperació verda nord-americà no funcionarà si no s'incorpora una dimensió social. No fer-ho implicaria que Europa quedaria per darrere d'uns Estats Units amb una economia reforçada. És per aquest motiu que reflexionen sobre els inconvenients de no invertir en el valor de les persones i els beneficis que se'n podrien extreure. En primer lloc, es critica el fet que els polítics europeus s'hagin deixat influenciar per les empreses que defensaven que invertir en les condicions socials dels treballadors acabaria per fer fugir els inversors. Fer per manera que els subsidis públics depenguin de l'actuació de les empreses respecte dels drets humans és una eina per incentivar les condicions laborals, però també per incrementar les inversions i evitar enriquir als directors executius. En segon lloc, les autores esmenten com des de diferents sectors ja s'està parlant de la possibilitat d'aplicar mesures d'austeritat. Barthès i Velicu critiquen la possible introducció de mesures d'austeritat o desregulacions perquè disminuiran la competitivitat del mercat europeu i no seran útils per motivar les inversions tan necessàries de cara a la transició ecològica. En tercer lloc, preocupa la possibilitat d'aplicar polítiques d'austeritat a l'empara de la proposta de la Comissió i del Consell de la UE d'imposar límits de despesa rígids als estats membres. En quart lloc, l'impacte de la crisi sobre les classes baixes i mitjanes a Europa ja ha comportat les primeres protestes organitzades per sindicats de treballadors que demanen una pujada dels salaris i uns impostos més justos per les grans empreses i sectors més rics de la societat. Les autores adverteixen que no fer cas a aquestes demandes podria conduir a una pèrdua de vots que donaria suport a l'extrema dreta, actualment en auge a diferents països.

Gregory Gadzinski Inflation in the Eurozone: is it persisting or falling?

Aquest darrer any, la taxa d'inflació anual ha arribat a un nivell rècord (8,4%) des de la creació de l'eurozona l'any 1999, a causa principalment de les pertorbacions en la cadena

de subministrament mundial i la crisi energètica provocada pel conflicte a Ucraïna. L'article planteja doncs si enguany les taxes d'inflació seguiran pujant o no. Un descens en el preu de les matèries primeres podria suggerir que la inflació es ralentitzarà i suposant que no tornin les tensions als mercats volàtils, en els pròxims mesos la tendència hauria de ser favorable a una disminució de la inflació a nivell mundial. Això no obstant, cal tenir present que les polítiques monetàries triguen a afectar a l'economia, i que els seus efectes tendeixen a notar-se mesos després. Tanmateix, també hi ha arguments per considerar que els preus es mantindran alts encara durant un cert temps, degut al fet que les taxes d'inflació dels principals països de la zona euro -Alemanya, França i Itàlia- encara no han experimentat una desacceleració significativa. Una investigació realitzada pel BCE sobre la naturalesa persistent de la inflació ha demostrat que els preus s'actualitzen amb poca freqüència i de forma irregular. Aquest fet pot donar lloc a "efectes secundaris" i l'impacte inflacionista als preus de les matèries primeres podria tardar un temps a afectar a l'economia general. Malgrat que el consens general és que hi haurà una disminució de la inflació a l'eurozona, l'economia mundial continua sent vulnerable a altres pertorbacions geopolítiques imprevisibles que podrien portar-nos de nou a un repunt inflacionista similar al dels anys setanta.

Marc Beeson Sanctions rarely work, but are they still the least worst option?

L'article planteja l'eficàcia de les sancions que l'anomenada "comunitat internacional" (que de fet sol ser poc més que els Estats Units i uns quants aliats de confiança) imposada a tercers. Com assenyala Agathe Demarais al seu llibre *Backfire. How Sanctions Reshape the World Against U.S. Interests* (Columbia University Press, 2022) els responsables polítics nord-americans estan formatats per actuar unilateralment per defensar els seus interessos nacionals i adverteix que malgrat recórrer de manera continuada a les sancions, els resultats de les polítiques nord-americanes sovint han estat contraproduents. En efecte, l'ús unilateral i arbitrari de les sancions no només ha minat la posició internacional dels EUA, sinó que ha tingut conseqüències materials desafortunades. Les sancions pretenen infligir dolor econòmic, financer i social a un país perquè canviï el seu comportament. En teoria, quan s'apliquen amb èxit, poden provocar la resolució no violenta de conflictes, aturar les violacions dels drets humans o qualsevol altra acció que no plagui als països sancionadors. A la pràctica, els èxits, com ara les sancions ordenades per l'ONU contra la Líbia de Muammar Gaddafi a la dècada de 1990, són escassos sobre el terreny. En realitat, Líbia va ser una excepció. En la majoria dels casos, les sancions no funcionen. En alguns casos, fins i tot poden ser contraproduents i perjudicar els interessos dels EUA. Demarais examina alguns dels intents més destacats com l'ús de les anomenades sancions secundàries: l'amenaça de denegar l'accés al sistema financer nord-americà i l'ús del dòlar si països o empreses contravenen els interessos nord-americans. Així, la companyia energètica francesa Total va abandonar grans inversions a l'Iran en lloc de córrer el risc de ser sancionada pels EUA. Aquest episodi no només va enverinar les relacions dels EUA amb França i la Unió Europea, sinó que de fet va reforçar la influència dels sectors més durs a l'Iran.

Sustainability and climate change

Pilita Clark Why 2023 might just be a turning point for climate action

Enguany cap dels països del G7 celebra eleccions generals o presidencials i l'autora considera que aquest període de relativa calma política podria contribuir al fet que 2023 sigui un punt d'inflexió en els esforços per abordar el canvi climàtic. Els indicis revelen que l'acció climàtica dels governs està prenent forma i avançant cap a les emissions netes zero. Ja han passat ja cinc anys de l'informe de l'ONU que evidenciava la necessitat de reduir les emissions de diòxid de carboni quasi a la meitat pel 2030, i arribar al voltant de zero al 2050, per aconseguir l'objectiu dels Acords de París de limitar l'escalfament global a 1,5 C. Aquesta es una tasca ingent si tenint present que gairebé el 90% de les emissions de CO_2 procedeixen de combustibles fòssils que subministren al voltant del 80% de l'energia mundial. Tanmateix, pràcticament no hi ha hagut normes que regulin l'erupció de compromisos que va desencadenar l'informe de l'ONU. Una empresa pot arribar a prometre que arribarà a ser neta en emissions l'any 2050 sense concretar com abordarà aquesta tasca. El resultat d'aquesta desordenada situació es va exposar al febrer en una avaluació sobre les estratègies climàtiques de 24 empreses mundials duta a terme per grups ecologistes. L'estudi revela que la majoria d'empreses tenen objectius d'emissions netes zero molt vagues i ambigus que no representen un autèntic compromís de descarbonització, al contrari del que han fet palès alguns governs. El canvi ja està en marxa i els Estats Units han aprovat la Llei de Reducció de la Inflació, la mesura climàtica més important de la història dels Estats Units, amb milions de dòlars en crèdits fiscals per energies netes i tecnologies amb baixes emissions de carboni. Aquesta mesura també ha estimulat l'acció a altres indrets i la Unió Europea ha presentat un pla industrial verd que inclou una llei d'indústria neta zero i altres mesures orientades a incentivar i accelerar projectes d'energies netes a tota la Unió. Finalment, les Nacions Unides també s'han orientat en aquesta direcció i el secretari general, António Guterres, ha declarat que qualsevol empresa que es comprometi a assolir un nivell d'emissions de CO_2 zero al 2050 ha de comptar pel mes de setembre amb un pla de transició que contingui objectius creïbles i ambiciosos per al període 2025-2030.

Clár Ní Chonghaile Is hydrogen the answer to the climate emergency?

Clár Ní Chonghaile planteja a *The New European* si la utilització de l'hidrogen és la resposta a l'emergència climàtica. Històricament, l'hidrogen com a combustible ha tingut mala reputació arran del desastre del dirigible Hindenburg el 1937. La veritat està en algun lloc intermedi: l'hidrogen és un element important en el trencaclosques de la descarbonització, juntament amb les energies renovables i les tècniques de captura de carboni. Això, si l'hidrogen utilitzat és verd, si s'aconsegueix reduir-ne els costos i si la regulació del seu ús és transparent. L'hidrogen verd es produeix quan s'utilitza energia renovable per dividir l'aigua en hidrogen i oxigen mitjançant electròlisi. No obstant això,

fins ara, la major part de l'hidrogen utilitzat en processos industrials –com la refinació del petroli, la fabricació d'acer o la fabricació de fertilitzants– és el que s'anomena hidrogen gris, produït per la combustió de gas natural, que emet CO2 a l'atmosfera Segons l'Agència Internacional de l'Energia (AIE), el gas natural va representar al voltant del 60% de la producció d'hidrogen el 2021 mentre que el carbó va representar al voltant del 20%. El mateix any, la demanda d'hidrogen va assolir els 94 milions de tones (Mt) mentre que l'hidrogen de baixes emissions només representava 1Mt. Per consegüent, és imprescindible incrementar massivament la producció d'hidrogen verd, ja que a més de la seva utilitat en indústries pesants és un complement vital per a les energies renovables, que poden ser volàtils en funció de les condicions climàtiques. Segons Patrick Molloy, analista del think tank *Rocky Mountain Institute* dedicat a la investigació sobre sostenibilitat, el paper principal que ha de tenir l'hidrogen verd es substituir els combustibles fòssils en sectors difícils d'electrificar o que presenten dificultats per reduir la emissions de carboni. Així, si es descarbonitzen els combustibles de la logística global, l'acer i els productes químics, es reduiria de manera dràstica els volums d'emissions. Els inversors ja han començat a interessar-s'hi, com per exemple l'empresa xinesa Sinopec, que disposa d'enormes instal·lacions per a la producció d'hidrogen a partir de fonts renovables a la regió nord-oest de Xinjiang, i que té previst produir unes 20.000 tones anuals d'hidrogen verd mitjançant plaques solars. Així mateix, la presidenta de la Comissió, Ursula von der Leyen, ha anunciat la creació a la tardor d'enguany del Banc Europeu d'Hidrogen, amb 3.000 milions d'euros per estimular la demanda amb efectiu del pla UE Innovation. La UE s'ha compromès a produir 10 milions de tones anuals d'hidrogen renovable a partir de l'any 2030 i també importar-ne 10 milions de tones. Tanmateix, l'autora assenyala que diferents estudis publicats l'any passat adverteixen dels perills de fuites d'hidrogen que acceleren l'escalfament global i que per tant s'ha de rectificar amb urgència la manca de tecnologia per controlar les fuites, abans que les empreses s'embarquin en nous projectes. Per part seva, la Comissió Europea ha iniciat els seus propis estudis sobre l'efecte de les fuites i ha introduït un conjunt de polítiques dissenyades per donar suport a la creació d'infraestructures i mercats eficients.

Gordon H. Hanson & Matthew J. Slaughter How Commerce Can Save the Climate

En el marc de l'actual crisi climàtica, es necessiten noves invencions per aconseguir adreçar els danys mediambientals que s'estan produint i aconseguir arribar a l'objectiu de reduir la temperatura global fins a 1,5 °C. No obstant això, el fracàs per obtenir un nou paquet de compromisos a l'última COP-27, semblaria indicar que els líders polítics necessiten adoptar una nova perspectiva a través de la qual motivar la transició verda. En aquest sentit, els catedràtics Gordon H. Hanson i Matthew J. Slaughter plantegen l'aplicació d'un acord de lliure comerç verd que permeti la producció i comercialització d'energia verda. Destaca la necessitat d'aplicar un nou preu del carbó tenint en compte les emissions de gasos d'efecte hivernacle que genera. Això ajudaria al fet que el cost de consumir combustibles fòssils fos més car i les empreses tinguessin un major incentiu per a la utilització de productes verds molt més barats i eficients. No obstant això, l'aplicació d'aquestes mesures han estat limitades pels interessos dels estats, entre els quals destaca

els Estats Units. Per exemple, els EUA han restringit la importació de panells solars provinents de la Xina juntament amb la imposició d'aranzels per considerar que aquesta violava les regles de l'OMC. Durant l'administració Trump, aquestes restriccions no només es van estendre a Taiwan, sinó també a gairebé tots els països del món. Recentment, la nova Llei de Reducció de la Inflació dels Estats Units només s'ha compromès a atorgar incentius fiscals a les companyies i consumidors que comprin vehicles elèctrics i altres productes ambientals amb materials fabricats i peces muntades als EUA. Degut a les dificultats per implementar estratègies d'aquest tipus, Hanson i Slaughter consideren que el més adequat seria el desenvolupament d'un acord de lliure comerç per a la tecnologia verda mitjançant el qual es fomentaria la fabricació, la comercialització i l'ús de béns i serveis verds, alhora que es contribuiria a l'assoliment dels objectius climàtics. Es tractaria d'una xarxa de cooperació i col·laboració entre els països que permetria reduir els costos globals mitjançant la distribució del treball entre aquells que tenen majors recursos i habilitats i d'altres que compten amb una abundant mà d'obra qualificada. De la mateixa manera que un acord amb aquestes característiques ha estat possible en el camp tecnològic, els autors argumenten que també es podria aplicar a la producció de béns i servis sostenibles i, per tant, no només afavorir la liberalització del comerç entre les fronteres sinó també la lluita contra canvi climàtic.

Candelaria Bergero The future of flight in a net-zero-carbon world: 9 scenarios, lots of sustainable aviation fuel

Candelaria Bergero i Steve Davis analitzen l'àmbit de les aerolínies per explicar els esforços que s'estan duent a terme per aconseguir les zero emissions netes de carboni i els beneficis i conseqüències que se'n poden derivar. En primer lloc, comencen recorden que ja existeixen companyies que han posat en pràctica l'ús de biocombustibles, produïts amb residus agrícoles, i combustibles sintètics derivats de la captura de carboni i hidrogen verd. Un exemple és la companyia *United Airlines* i el seu compromís per subministrar etanol als seus vols i millorar la seva sostenibilitat per al 2028. També ha creat un fons de 100 milions de dòlars per incentivar la inversió en empreses que s'encarreguin de produir combustible d'aviació sostenible. En segon lloc, ressalten el fet que l'aviació és un dels sectors on és més difícil obtenir energia neta perquè l'alliberament d'emissions de carboni i la crema de combustible creen un altre conjunt de substàncies altament contaminants. A causa d'aquesta complicació, és molt més probable que es comenci per produir avions elèctrics amb hidrogen verd que no pas avions més grans que requereixin una major quantitat d'energia per funcionar. En tercer lloc, proposen nous escenaris que permeten explorar com la indústria podria arribar a aconseguir l'objectiu de zero emissions netes el 2050. Els resultats indiquen que per assolir aquest propòsit, es necessitarien 19,8 joules de combustibles d'aviació. En els millors dels casos amb una reducció de la demanda de vols i de la intensitat energètica, només se'n podrien necessitar 3. Per fer-nos una idea de la quantitat d'energia que es necessita, els autors associen 3 joules a tota la producció de biocombustibles de l'any 2019. Actualment, el preu de produir combustibles de base biològica és el doble que el dels combustibles fòssils. D'aquesta manera, l'efectivitat de les compensacions també dependrà de fins a quin punt les companyies són capaces d'eliminar el diòxid de carboni amb un cost associat de gairebé bilions de dòlars. Particularment, és

imperativa l'adopció de regulacions que facin que l'eliminació de carboni sigui permanent. Finalment, aconseguir aquests objectius dependrà no només de l'eliminació de carboni sinó també d'una disminució en la demanda de vols. Els autors argumenten que en un món cada vegada més interdependent, el més probable és que més persones vulguin viatjar i recorrin a l'aviació com a mitjà de transport principal. En conclusió, tot i les dificultats esmentades, Bergero i David es mostren optimistes pel que fa al futur de la combustió sostenible. Les zero emissions netes es poden veure com un objectiu llunyà, però amb un correcte sistema comptable que garanteixin les compensacions i regulacions sobre el carboni, el sector de l'aviació podria ser sostenible l'any 2050.

Christina Lu & Rocio Fabbro China's Latin American Gold Rush Is All About Clean Energy

El liti ha posat Llatinoamèrica a l'ull de l'huracà, ja que la regió és rica en aquest mineral clau en la fabricació de bateries que impulsin la transició energètica. En efecte, al voltant del 60% de les reserves de liti es troben a l'anomenat Triangle del Liti format per Xile, Argentina i Bolívia. Llatinoamèrica no només té un paper preponderant en la producció de liti, sinó que Xile i el Perú són els dos països que produeixen més carbó, i paral·lelament Brasil concentra altes reserves de níquel. Això ha desencadenat una autèntica lluita mundial per l'explotació de la riquesa de la regió, on de moment les companyies xineses tenen avantatge. Durant dècades Beijing ha refermat els seus llaços econòmics incrementant la seva influència a la regió. Fruit d'això, un nombre creixent de projectes xinesos a Llatinoamèrica se centren en el sector de les energies netes. Com si es tractés d'un taulell d'escacs, la Xina ha traçat la seva estratègia col·locant de forma precisa les peces del joc, aconseguint licitacions per desenvolupar plantes de liti superant ofertes d'empreses nord-americanes o russes. A part del liti, la Xina ha assolit tancar acords per projectes solars, eòlics i hidroelèctrics a tota la regió invertint centenars de milions de dòlars a Argentina, Brasil, i Bolívia. Segons els experts, part de l'atractiu d'associar-se amb Beijing resideix en la mateixa naturalesa dels acords, amb un finançament amb menys contrapartides econòmiques i polítiques que els prestadors occidentals. No obstant els Estats Units a través de l'aposta de cooperació multisectorial de l'administració Biden amb l'Americas Partnership for Economic Prosperity i la Unió Europea amb l'actualització dels llaços comercials a la regió esperen restablir el pes i la posició que tenien a la regió.

Innovation, science and technology

Marta Galcerán-Vechter Inteligencia artificial y ciudades: la carrera global hacia la regulación de los algoritmos

Marta Galcerán-Vechter relata a la revista del CIDOB que la intel·ligència artificial (IA) va deixar d'evocar un futur de ciència ficció molt abans que els debats sobre el potencial del sistema ChatGPT irrompessin a les nostres vides a finals del 2022. De fet, com ho fos l'electricitat o la irrupció d'Internet a la seva moment, la IA promet ser una de les forces més transformadores del nostre temps, amb potencial per revolucionar totes les indústries i

sectors econòmics. Les seves aplicacions són infinites: presa de decisions algorítmiques, tractament massiu de grans volums de dades, sistemes de processament de llenguatge natural i de veu, predicció de situacions de risc, o fins i tot el reconeixement biomètric controvertit. Aplicacions que, la majoria, ja es fan servir de manera recurrent en sectors tan diversos com els de la justícia, la gestió de recursos humans, els serveis financers, la mobilitat, la sanitat o la provisió de serveis públics. No és casual que les inversions a IA s'hagin disparat a tot el món, ni que, cada cop més, trobem aquest concepte en les estratègies de seguretat nacional de molts governs. Tampoc no hauria de sorprendre que s'hagin precipitat les dinàmiques competitives per dominar el desenvolupament de la IA en una mena de «carrera global cap a la IA», de la qual participen explícitament tant les grans potències com les grans plataformes tecnològiques. «Qui domini la intel·ligència artificial, dominarà el món», advertia Vladimir Putin el 2017 i, des de llavors, aquesta carrera global no ha fet més que accelerar-se. La IA promet beneficis a tots els nivells, però és a les ciutats on s'està experimentant més, en combinar-se la seva adopció, en la majoria dels casos, amb altres tecnologies com l'Internet de les coses, el 5G o el Big Data. També són els entorns urbans el lloc on el seu impacte és més tangible. Avui, molts governs locals ja usen regularment la IA per predir la demanda d'alguns serveis, anticipar problemàtiques, comunicar-se més ràpidament amb els ciutadans mitjançant chatbots, millorar la presa de decisions o avançar cap als objectius de sostenibilitat, sobretot en àrees com la qualitat de l'aire o mobilitat. No obstant això, aquesta creixent adopció de la IA en entorns urbans no està exempta de desafiaments, especialment pel que fa a les habilitats que requereixen les ciutats per aprofitar-ne tot el potencial. A més, hi ha l'imperatiu d'assegurar que l'ús de solucions basades en IA compleixi els estàndards de seguretat i responsabilitat, protegint els drets digitals de la ciutadania. Donar resposta a aquests reptes requereix actuacions que van molt més enllà de la capacitat de legislar dels governs locals. Això no obstant, davant d'un context regulatori global fragmentat i l'existència de buits legals notables, les ciutats s'estan posicionant com a actors normatius indispensables, ja sigui individualment mitjançant el desenvolupament d'estàndards locals, ja sigui col·lectivament en el marc d'aliances i xarxes de ciutats. En l'àmbit de l'actuació col·lectiva de les ciutats, és referència obligada el treball que desenvolupa la Coalició de Ciutats pels Drets Digitals (Cities Coalition for Digital Rights [CC4DR]). Aquesta és una iniciativa llançada el novembre de 2018 per les ciutats de Barcelona, Amsterdam i Nova York, que compta amb el suport d'ONU-Hàbitat i que té com a missió la promoció i la defensa dels drets digitals en entorns urbans. Concebuda com una aliança pragmàtica basada en principis, les seves ciutats membres (actualment al voltant de 50) comparteixen bones pràctiques i coneixement expert per abordar desafiaments comuns vinculats a la formulació de polítiques basades en drets digitals. És una coalició, a més, que treballa per elaborar marcs legals, ètics i operatius que ajudin les ciutats a promoure els drets humans en entorns digitals. Cal recalcar, però, que avui dia el treball normatiu de les ciutats en matèria de regulació de la IA és, essencialment, un fenomen del Nord Global. És significatiu, per exemple, que el 90% de les ciutats de la Coalició de Ciutats pels Drets Digitals siguin europees o dels Estats Units. En aquest sentit, potser és rellevant preguntar-se si l'esperit garantista i de protecció dels drets digitals a què responen la majoria d'aquestes regulacions també pot acabar inspirant iniciatives similars en altres contextos on la lògica imperant és la tecnoautoritària.

Matteo Wong AI Search Is a Disaster

L'autor argumenta que diversos els analistes posen en dubte la capacitat dels sistemes informàtics per a pensar com una ment humana. Una de les innovacions més recents ha estat el desenvolupament d'un xat amb intel·ligència artificial, anomenat ChatGPT, capaç de mantenir una conversa convencional. Recentment, Microsoft i Google han anunciat la incorporació d'aquest tipus de programes en els seus respectius motors de recerca. Com tota revolució tecnològica, s'ha reobert el debat sobre l'eficàcia d'aquestes eines sobretot després de les inconsistències i inexactituds que ja s'han pogut identificar als sistemes d'Intel·ligència Artificial (IA) presentats per Google i Bing. Són precisament aquests errors els que porten l'autor a adoptar una actitud crítica pel que fa al futur de la IA. D'una banda, Wong destaca el problema de confiar en les màquines més enllà de la simple recerca d'informació. Afirma que no se li pot demanar les màquines que raonin i segueixin la lògica del cervell humà precisament perquè no són humanes. De l'altra, adverteix de la contínua pèrdua de les habilitats humanes en un context en el qual companyies com Microsoft o Google pretenen desenvolupar nous programes que permetin sintetitzar la informació. Aquest són anomenats "grans models lingüístics" i funcionen per escriure oracions senzilles mitjançant la repetició dels patrons del llenguatge. Bàsicament, el que fan és analitzar una àmplia gamma de textos per després preveure quines paraules acostumen a anar juntes i posteriorment crear frases. En aquest sentit, l'autor recorda que no són més que models que imiten el llenguatge humà, però que no estan capacitats per crear noves idees o expressions. A més, en molts casos, la informació original no és tractada correctament i això acaba generant irregularitats i la difusió de coneixements que no es troben a la font inicial. L'article també considera que no es pot esperar que la IA entengui paraules físiques o sigui capaç de fer operacions matemàtiques complexes. Per acabar, l'autor conclou l'article defensant la idea que tot i els nous avenços tecnològics, no hauríem de confiar tan cegament en la tecnologia. Aquesta pot ser una bona eina per ajudar en la recerca d'informació, però en cap cas, no ha de predominar sobre els raonaments de la ment humana.

Thierry Poibeau Quel avenir pour ChatGPT?

L'autor analitza les potencials del ChatGPT que sovint es descriu com un futur competidor de Google, fins i tot com un "Google killer" perla seva part del motor de cerca: encara que l'eina de vegades produeix respostes estranyes, fins i tot francament falses, respon d'una manera directa i no només ofereix un ordre ordenat. llista de documents, com ara el motor de cerca de Google. Sens dubte, hi ha un perill potencial greu per a Google, que podria amenaçar la seva posició de monopoli virtual sobre els motors de cerca. En concret Microsoft (el principal inversor d'OpenAI, que també té accés privilegiat a la tecnologia desenvolupada) treballa per integrar ChatGPT al seu cercador Bing, amb l'esperança de recuperar l'avantatge sobre Google. Tanmateix, hi ha diverses incerteses al voltant d'aquesta perspectiva. Les consultes dels motors de cerca solen estar formades per unes poques paraules, o fins i tot una sola paraula, com ara un esdeveniment o un nom de personalitat. Actualment, ChatGPT està despertant la curiositat d'una població experta en

tecnologia, però això és molt diferent de l'ús públic general i tradicional d'un motor de cerca. Per descomptat, el futur de ChatGPT no hauria de ser només cercar informació. Hi ha moltes altres situacions en què cal produir text: producció de cartes estàndard, resums, textos publicitaris… ChatGPT també és una bona eina d'ajuda a la redacció. Ja estem veient diferents usos: demanar a ChatGPT que comenci amb uns paràgrafs que puguin inspirar i evitar la por a la pàgina en blanc; veure quins punts planteja l'eina sobre una pregunta concreta (per comprovar si correspon al que hauríem dit nosaltres mateixos o no); demanar suggeriments de plans sobre un tema concret. ChatGPT no és una eina màgica i no pot saber què té en ment l'usuari, de manera que quan s'enfronta a la redacció d'un document complex, només pot ser una ajuda. Poibeau conclou que, com diu la dita popular, és difícil fer prediccions, sobretot quan es refereixen al futur. Hi ha moltes incògnites al voltant de les tecnologies similars a ChatGPT: les perspectives d'aquestes eines són força vertiginoses, probablement tinguin un impacte profund en la societat, però al mateix temps el seu potencial real i comercial haurà de superar la prova del món real. El que és segur és que els actuals canvis haurien d'afavorir el desenvolupament d'instituts (dins de les universitats, però també a través de fundacions o d'associacions capaces d'arribar al gran públic) que permetin una reflexió àmplia i oberta sobre aquestes tecnologies, implicant tots els actors de la societat, perquè és la societat en conjunt que ja està afectada, com ho demostra l'interès actual al voltant de ChatGPT.

Eric Schmidt Innovation Power. Why Technology Will Define the Future of Geopolitics

El poder d'innovació és la capacitat d'inventar, adoptar i adaptar noves tecnologies. Contribueix al poder tant tangible com intangible. Els sistemes d'armes d'alta tecnologia augmenten el poder militar, les noves plataformes i els estàndards que les regeixen proporcionen desenvolupament econòmic i la investigació i les tecnologies d'avantguarda milloren l'atractiu global. La capacitat d'innovar més ràpid i millor, sobre la qual es recolza el poder militar, econòmic i cultural, determinarà el resultat de la competició entre els Estats Units i la Xina. De moment, els Estats Units segueixen al capdavant. Però la Xina s'està posant al dia en moltes àrees i ja ha avançat en d'altres. Un fet important son els sistemes d'Intel·ligència Artificial actuals, que ja poden proporcionar avantatges clau en el domini militar, on són capaços d'analitzar milions d'entrades, identificar patrons i alertar els comandants de l'activitat enemiga. Per exemple, l'exèrcit ucraïnès ha utilitzat la IA per escanejar de manera eficient dades d'intel·ligència, vigilància i reconeixement de diverses fonts. Més que la riquesa dels recursos naturals o el domini d'una tecnologia determinada, la font del poder d'un país ara rau en la seva capacitat d'innovar contínuament. Aquest cicle virtuós serà cada cop més ràpid, ja que la innovació també modela el poder econòmic donant als estats poder sobre les cadenes de subministrament i la capacitat de fer les regles per als altres, i guanyar capacitat per projectar poder en l'àmbit internacional. Un avantatge en la innovació es basa en anys d'investigació com l'era de les telecomunicacions 4G, que va facilitar el desenvolupament d'aplicacions mòbils com Uber. Però la disponibilitat de nous avenços ha ajudat a competidors a posar-se al dia a una velocitat rècord. De moment, els Estats Units encara mantenen un avantatge en la informàtica quàntica. No obstant això, durant l'última dècada, la Xina ha invertit almenys 10.000

milions de dòlars en tecnologia quàntica, aproximadament deu vegades més que el govern dels Estats Units. A més, també preveuen grans inversions en IA, biologia sintètica i semiconductors. La competició entre els Estats Units i la Xina és tant una competició entre sistemes com entre estats. En el model xinès de fusió civil-militar, el govern promou la competència nacional i finança els guanyadors com a campions nacionals. Aquestes empreses tenen un doble paper, maximitzant l'èxit comercial i avançant en els interessos de seguretat nacional xinesa. El model nord-americà, en canvi, es basa en un conjunt més divers d'actors privats. El govern federal proporciona finançament a la ciència bàsica, però en gran part deixa la innovació i la comercialització al mercat.

Maurizia Mezza & Stuart Blume Pandemic preparedness: new vaccines are not enough

La COVID-19 ha estat desplaçada dels titulars dels mitjans de comunicació per altres temàtiques com la guerra a Ucraïna o els desastres naturals. Tot i això, els viròlegs estan preocupats per la ràpida propagació de la grip aviària o els innombrables virus que poden infectar i propagar-se entre mamífers, incloent-hi els humans. Això és en part fruit del deteriorament ecològic i del canvi climàtic que augmenten el risc que es produeixin brots de malalties zoonòtiques. La necessitat de preparar-se per una possible futura pandèmia està àmpliament acceptada, i s'ha d'aprofitar l'experiència adquirida amb el SRAS-CoV-2. El desenvolupament, assaig i producció de les vacunes en temps rècord va ser crucial per controlar la pandèmia de la COVID-19. Cal anar amb compte, però, perquè l'èxit de les vacunes ha permès ignorar qüestions socials i políticament complexes com l'accés desigual a les vacunes, la responsabilitat en el cas de les possibles lesions relacionades, i el rebuig i dubtes suscitats entre determinats sectors de la població. Els autors argument que es corre el risc que la preparació de cara a futures epidèmies torni a estar dominada per un enfocament basat únicament en les solucions tecnològiques. La farmacovigilància, és a dir, la detecció, anàlisi, i prevenció posterior a la comercialització dels efectes adversos d'una vacuna o un medicament és un element essencial per la preparació davant de les epidèmies. Les respostes a la pandèmia de la COVID-19 han evidenciat el valor d'un sistema de farmacovigilància que funcioni correctament, però que encara està lluny de ser un espai democràtic, transparent i accessible a la societat civil i on es pugui establir un sistema clar de drets i deures. Millorar els sistemes de farmacovigilància i donar suport a la participació de la societat civil hauria doncs de ser un element clau de cara a la preparació davant de futures epidèmies.

… We also recommend

Andrew J. Bacevich The Reckoning That Wasn't

Christopher Johnson Xi the Survivor

Danielle Pletka Corruption Is the Iranian Regime's Achilles' Heel

Andrew England & James Shotter The angry divide in Israel over the rule of law and religion

Fintan O'Toole Disunited Kingdom. Will Nationalism Break Britain?

Adrienne Lafrance The New Anarchy

Christina Lu The World's Historic Oceans Treaty

Erika Darics & Lotte van Poppel ChatGPT offers unseen opportunities to sharpen students' critical skills

Dhruv Khullar Can A.I. Treat Mental Illness?

Ganesh Gowrishankar Des robots de plus en plus proches des humans